

Sukladno članku 23 Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik Brčko distrikta BiH» brojevi: 1/00 i 7/04), Skupština Brčko distrikta na 96. sjednici održanoj 22. srpnja 2004. godine, usvojila je

Z A K O N
O POLJOGOSPODARSKOM ZEMLJIŠTU
BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE

I. OSNOVNE ODREDBE

Osnovni sadržaj zakona

Članak 1

Ovim zakonom uređuje se za poljogospodarsko zemljište: zaštita, uporaba, unapređivanje, uređenje poljogospodarskog zemljišta, promet i zakup kao i druge agrarne operacije u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Distrikt).

Odredbe ovoga zakona se rabe za šumsko zemljište, ako zakonom nije drugačije određeno.

Posebna zaštita poljogospodarskog zemljišta

Članak 2

Poljogospodarsko zemljište, kao dobro od općeg interesa, uživa posebnu zaštitu i rabi se pod uvjetima i na način propisan ovim zakonom.

Što se smatra poljogospodarskim i obradivim zemljištem

Članak 3

Poljogospodarskim zemljištem, u smislu ovoga zakona, smatraju se zemljišta koja se rabe za poljogospodarstvo: njive, vrtovi, voćnjaci, vinogradi, livade pašnjaci, ribnjaci trstici i močvare, kao i druga zemljišta koja imaju potencijal za uporabu za potrebe poljogospodarstva, po svojim prirodnim i ekonomskim uvjetima, ako je taj način uporaba racionalnija od postojećeg.

U poljogospodarska zemljišta spadaju i sva zapuštena zemljišta, koja nisu određena za šume, na osnovi Zakona o šumama.

Obradivim poljogospodarskim zemljištem podrazumijeva se i zemljište u inundacijama (zemljišta između nasipa za obranu od voda i vodotoka – rijeka). Ta zemljišta se rabe za ratarenje, pašnjake, šume i parkove prirode.

Obradivim poljogospodarskim zemljištem u smislu ovoga zakona podrazumijevaju se njive, vrtovi, voćnjaci, vinogradi i livade.

Uporaba i uređenje poljogospodarskog zemljišta

Članak 4

Pod uporabom zemljišta za poljogospodarstvo iz članka 3 stavka 1, podrazumijevaju se i drugi oblici uporabe, navedeni u članku 3: uporaba za poljogospodarsku proizvodnju u cjelini, za voćarske rasadnike i šumske rasadnike.

Pod uređenjem poljogospodarskog zemljišta, u smislu ovoga zakona, smatra se arondacija, komasacija i međusobna zamjena poljogospodarskog zemljišta.

Ograničenja u uporabi poljogospodarskog zemljišta

Članak 5

Poljogospodarsko zemljište se rabi za poljogospodarsku proizvodnju i ne može se rabiti u druge svrhe, osim u slučajevima i pod uvjetima utvrđenim ovim zakonom.

Promjena namjene poljogospodarskog zemljišta

Članak 6

Odredbe ovoga zakona o uporabi i obradi poljogospodarskog zemljišta i naknadi iz članka 31 ovoga zakona, primjenjuju se i na zemljišta koja su planskim aktom određena kao građevinska

zemljišta, odnosno koja su određena za nepoljogospodarske svrhe, sve dok za njih nije sukladno s propisima izdana dozvola za gradnju, odnosno drugi odgovarajući akt.

Poljogospodarsko zemljište, koje je proglašeno građevinskim, do privođenja planiranoj namjeni rabi se za poljogospodarsku proizvodnju.

Promjena namjene obradivog poljogospodarskog zemljišta – za stambenu i drugu izgradnju, za vodne akumulacije ili za druge nepoljogospodarske namjene, moguća je samo na osnovama planskih akata Brčko distrikta BiH usklađenih s posebnim zakonom koji regulira planske i urbanističke uvjete za promjenu namjene obradivog zemljišta.

O prijedlogu Strategije i Programa prostornog uređenja Brčko distrikta BiH, mišljenje daje odjel ovlašten za poljogospodarstvo.

Odjel ovlašten za poljogospodarstvo daje svoje mišljenje o prostornom planu uređenja Brčko distrikta.

Poljogospodarska zemljišta se u planskim aktima Brčko distrikta BiH, na osnovi kategorizacije, svrstavaju po kulturama i po kategorijama iz članka 3 ovoga zakona i vode se u posebnoj evidenciji, povezano s bazom podataka iz katastra zemljišta.

Uporaba poljogospodarskih zemljišta sukladno s njihovom namjenom

Članak 7

Poljogospodarsko zemljište se mora rabiti sukladno s namjenom, sprječavajući njegovo degradiranje, onečišćavanje i druge ekološki štetne postupke.

Poljogospodarsko zemljište je onečišćeno kada sadrži toliko štetnih materija da se smanji njegova sposobnost samočišćenja, naruše fizičke, kemijske ili biološke osobine, sputava ili sprječava rast i razvoj biljaka, zagađuju podzemne vode ili biljke ili je zbog štetnih materijala, na neki drugi način, oštećena prirodna plodnost zemljišta.

Prirodna plodnost zemljišta je osigurana ako ono:

- nije izloženo eroziji;
- posjeduje povoljnu strukturu;
- sadrži dovoljnu količinu humusa;
- ne ograničava nesmetani rast biljaka;
- ima osobinu razgrađivanja materije, kao što su ostaci biljnog i životinjskog podrijetla; životinjske ili ljudske izlučevine i druge materije, koje se kao sekundarne sirovine vraćaju u prirodni tok materija;
- optimalno prihvaća, zadržava ili propušta vodu.

Uloga Brčko distrikta

Članak 8

Brčko distrikt stvara uvjete kojima se osigurava poboljšanje uporabe poljogospodarskog zemljišta za poljogospodarsku proizvodnju, povećanje površina obradivog poljogospodarskog zemljišta i njegova zaštita.

Brčko distrikt ekonomskom i poreznom politikom i drugim mjerama potiče potpunije i racionalnije izrabljivanje poljogospodarskoga zemljišta.

Gradonačelnik propisuje detaljnije mjere o trajnoj plodnosti tla i sprječavanju zagađenja biljaka i s njima povezane obvezne mjere.

Osnove zaštite, uporabe i uređenja poljogospodarskog zemljišta

Članak 9

Radi racionalnog izrabljivanja poljogospodarskog zemljišta za konvecionalnu proizvodnju i proizvodnju "organske hrane" unapređenja životnog okoliša, kao i rejonizacije poljogospodarske proizvodnje donose se osnove zaštite, uporabe i uređenja poljogospodarskog zemljišta (u daljnjem tekstu: osnove) za područje Brčko distrikta.

Pod "organskom hranom" podrazumijeva se hrana proizvedena sukladno Zakonu za organsku proizvodnju hrane, prije svega hrana proizvedena bez uporabe sintetičkih kemikalija.

Gradonačelnik na prijedlog Odjela za poljogospodarstvo, šumarstvo i vodogospodarstvo (u daljnjem tekstu: Odjel) daje suglasnost na planove prostornog uređenja Brčko distrikta u dijelu uporabe poljogospodarskog zemljišta, posebno za nepoljogospodarske svrhe.

Osnovama za područje Brčko distrikta odnosno uređuje se: namjena uporabe poljogospodarskih površina na bazi prirodnih i drugih uvjeta (mogućnost rejonizacije); utvrđivanje površina za proizvodnju organske hrane; površine koje treba urediti radi racionalnije poljogospodarske proizvodnje (melioracije, komasacije i sl.); stupanj erozije poljogospodarskog zemljišta; površine koje se navodnjavaju ili se mogu navodnjavati; površine koje se štite kao staništa divljih biljnih i životinjskih vrsta i površine kojima se ne može promijeniti namjena radi očuvanja prirodne ravnoteže.

Gradonačelnik na prijedlog Odjela propisuje bliži sadržaj osnova i postupak njihovog donošenja.

Promjena namjene poljogospodarskog zemljišta ne može se izvršiti ni po kojoj osnovi, niti se poljogospodarsko zemljište može početi rabiti u nepoljogospodarske svrhe ako za to područje nije donesen plan prostornog uređenja kojim je tome zemljištu utvrđena druga namjena. Ove promjene namjene nisu dozvoljene na osnovama izmjena dijelova postojećeg plana prostornog uređenja.

Donošenje osnova

Članak 10

Osnove za područje Brčko distrikta BiH donosi gradonačelnik na prijedlog Odjela uz prethodno pribavljenu suglasnost Odjela za komunalne poslove.

Zaštita i uređenje poljogospodarskog zemljišta kao prirodnog bogatstva

Članak 11

Poslovi zaštite i uređenja poljogospodarskog zemljišta kao prirodnog bogatstva su poslovi od općeg interesa.

Materijalni i drugi uvjeti za zaštitu i uređenje poljogospodarskog zemljišta, kao dobra od općeg interesa, osiguravaju se preko Odjela.

Poslovi zaštite i uređenja poljogospodarskog zemljišta

Članak 12

Poslovi zaštite i uređenja poljogospodarskog zemljišta, u smislu ovoga zakona, jesu:

1. izrada osnova zaštite, uporabe i uređenja poljogospodarskog zemljišta;
2. uređenje poljogospodarskog zemljišta komasacijom i arondacijom;
3. kontrola plodnosti poljogospodarskog zemljišta;
4. izgradnja meliorativnih sustava na poljogospodarskom zemljištu;
5. rekultivacija poljogospodarskog zemljišta koje je rabljeno za eksploataciju mineralnih sirovina, odlaganje jalovine, pepela i šljake (biološka rekultivacija);
6. utvrđivanje količina opasnih i štetnih materija u poljogospodarskom zemljištu i vodi u sustavima za navodnjavanje;
7. pretvaranje neobrađivog u obradivo poljogospodarsko zemljište;
8. poboljšanje kvalitete obradivog poljogospodarskog zemljišta;
9. studijsko-istraživački radovi od značaja za zaštitu i uređenje poljogospodarskog zemljišta;
10. drugi poslovi koji su utvrđeni programom kojim se određuju radovi na zaštiti i uređenju poljogospodarskog zemljišta.

Poslovi zaštite i uređenja poljogospodarskog zemljišta su i:

- a) radovi unutrašnje odvodnje u melioracijskim područjima;
- b) radovi izgradnje obrambenih nasipa i odvodnih kanala, radovi izrade crpnih stanica na melioracijskom području.

Slobodno kretanje po neobrađenim poljogospodarskim zemljištima

Članak 13

Pravna ili fizička osoba, koja je vlasnik, zakupac ili drugi korisnik poljogospodarskog zemljišta (u daljnjem tekstu: vlasnik, zakupac ili drugi korisnik poljogospodarskog zemljišta) mora da na svojim, zakupljenim ili drugačije dodijeljenim neobrađenim poljogospodarskim zemljištima dozvoliti drugima pčelarenje, lov i rekreativno sakupljanje plodova, samoniklih biljaka, zelenila, gljiva i životinja, sukladno propisima i da dozvoli slobodno kretanje drugim osobama po neobrađenim poljogospodarskim zemljištima, ako se time ne uzrokuje šteta.

Nije dozvoljeno slobodno kretanje osobama i strojevima za uređenje poljogospodarskog zemljišta pored vodotoka u pojasu širine najmanje 5 (pet) metara mjereno od ivice visoke obale prema terenu.

Uzročnike štete na zemljištu ili proizvodu iz stavka 1 ovoga članka, dužan je da obešteti vlasnika, zakupca ili drugog korisnika poljogospodarskog zemljišta, odnosno proizvoda sukladno propisima.

II. IMOVINSKOPRAVNI ODNOSI NA POLJOGOSPODARSKOM ZEMLJIŠTU

Status privatnih zemljišnih posjeda

Članak 14

Privatni zemljišni posjedi, bez obzira na svoje vlasnike, jesu i ostaju u okvirima građanske pravne regulative. Oni mogu biti stečeni ili mogu promijeniti uporabu na bilo koji od načina utvrđenih građanskom pravnom regulativom, na osnovama ugovora usklađenih s ovim zakonom.

Nemogućnost stjecanja vlasništva na poljogospodarskom zemljištu u Brčko distriktu za nedržavljanke BiH

Članak 15

Fizičke osobe koja nemaju državljanstvo Republike Srpske/Federacije BiH (Bosne i Hercegovine) ne mogu steći vlasništvo na poljogospodarskom zemljištu u Brčko distriktu preko akta inter vivos (između živih osoba).

Osobe iz stavka 1 ovoga članka koje naslijede ili su naslijedile poljogospodarsko zemljište, pravo vlasništva ostvarit će sukladno Zakonu o nasljeđivanju.

Pravo na preču kupovinu poljogospodarskog zemljišta

Članak 16

Poljogospodarsko zemljište izvan sela, isto važi i za poljogospodarsko zemljište u privatnoj i poljogospodarsko zemljište u vlasništvu Brčko distrikta, može biti prodano i dano pod zakup samo na osnovi primjene prava preče kupovine i zakupa i po zakonu utvrđenoj proceduri.

Pravo preče kupovine prilikom otuđivanja bilo kojeg dijela zemljišta izvan sela pripada:

- Roditeljima, braći i sestrama, djeci, Distriktu u slučaju da je planskim aktima na predmetnom zemljištu utvrđena izgradnja objekata od općeg interesa;
- Distriktu ako će usmjeriti nekretninu za daljnju uporabu za primarnu poljogospodarsku proizvodnju ili za gradnju objekata od općeg interesa;
- Suvlasniku;
- Poljogospodarstveniku čije je zemljište koje on ima u vlasništvu, zakupu ili ga obrađuje na drugoj osnovi, graniči sa zemljištem koje je na prodaju;
- Zakupcu koji je poljogospodarstvenik;
- Drugom poljogospodarstveniku koji ima zemljište koje je u njegovom vlasništvu, zakupu ili ga obrađuje na drugoj osnovi, na odgovarajućoj udaljenosti.

Prodaja iz stavaka 1 i 2 ovoga članka vrši se preko Odjela.

Procedura primjene ovih pravnih instituta utvrđuje se posebnom odlukom gradonačelnika.

Akt o promjeni statusa poljogospodarskog zemljišta

Članak 17

Akt o promjeni statusa poljogospodarskog zemljišta, koji je donesen suprotno proceduri utvrđenoj člankom 16, smatra se ništavnim.

III. PLANIRANJE I OČUVANJE POLJOGOSPODARSKOG ZEMLJIŠTA

1. UPORABU POLJOGOSPODARSKOG ZEMLJIŠTA

Uporaba zemljišta na propisan način i kao dobar gospodar

Članak 18

Vlasnik, zakupac ili drugi korisnik poljogospodarskog zemljišta mora obrađivati poljogospodarsko zemljište na propisan način i kao dobar gospodar mora prilagoditi poljogospodarsku proizvodnju ekološkim standardima i standardima za zemljište, uporabljavati metode koje su primjerene zemljištu i kraju, sprječavanje sabijanja zemljišta, erozije i onečišćenja, te osiguranja trajne plodnosti zemljišta.

Na zemljištima koja su planskim aktima Brčko distrikta namijenjena u nepoljogospodarske svrhe ne smiju se podizati višegodišnji zasadi, odnosno na neki drugi način sprječavati predviđene namjene tih zemljišta.

Vlasniku, zakupcu ili drugom korisniku zemljišta za trajne zasade ili druga ulaganja kako je navedeno u prethodnom stavku 2 ovoga članka, ne pripada nadoknada.

Neuporaba zemljišta na propisan način

Članak 19

Ako poljogospodarska inspekcija ili poljogospodarska savjetodavna služba utvrdi da korisnik ne uporabljiva poljogospodarsko zemljište sukladno članku 18 istražiti će uzroke takvog stanja. Sukladno s utvrđenim stanjem, poljogospodarski inspektor će naložiti korisniku izvođenje odgovarajućih mjera. Obradivač mora izvesti mjere najkasnije do početka ratarskih radova u idućoj kalendarskoj godini, odnosno tijekom godine dana, inače će se izvođenje potrebnih mjera o trošku vlasnika, zakupca ili drugog korisnika poljogospodarskog zemljišta ostvariti u izvršnom postupku.

Gradonačelnik Brčko distrikta BiH određuje detaljnije mjere za arbitriranje da li se obradivač poljogospodarskog zemljišta ponaša kao dobar gospodar.

2. PLANIRANJE I OČUVANJE POLJOGOSPODARSKOG ZEMLJIŠTA PRILIKOM IZMJENE NJEGOVE NAMJENE

Podatci o kategorijama poljogospodarskih zemljišta

Članak 20

Radi osiguranja podataka za poljogospodarska zemljišta u planskim aktima Distrikta i izvršavanja mjera poljogospodarske politike, vode se, u formi službene evidencije, podatci o kategorijama poljogospodarskih zemljišta, obradivih i neobradivih područja s ograničenim mogućnostima za poljogospodarsku proizvodnju i područja agrarnih operacija poljogospodarskog zemljišta.

Baze podataka o poljogospodarskom zemljištu

Članak 21

Kod uspostavljanja i vođenja baze podataka iz članka 20 ovoga zakona, gradonačelnik preko Odjela, odnosno određene stručne institucije, uporabljiva sljedeće podatke:

- a) o vlasnicima, parcelama i njihovoj površini, katastarskoj kulturi i katastarskoj klasi iz baze podataka Odjela za javni registar – katastar, pri čemu se mogu za fizičke osobe iskoristiti, u vezi imena, prezimena i adrese s matičnim brojem člana zajednice, podatci iz registra stanovništva, a za pravne osobe iskoristiti, u vezi imena adrese, matičnog broja i drugih javnih podataka – podatci iz Registra poduzeća; a za i jedne i druge – i podatci iz registra jedinica i evidencije kućnih brojeva;

- b) o položaju parcela – iz kopije plana zemljišnog katastra, odnosno digitaliziranog nacрта i iz topografskih karata iz topografskih nacрта i digitalnog modela visina;
- c) o zemljištima – iz pedološke karte, iz zračnih fotosnimaka i postojećih satelitskih snimaka i iz podataka sustavnog praćenja i analiziranja plodnosti poljogospodarskog zemljišta;
- d) o podneblju iz meteorološke baze podataka Hidrometeorološkog zavoda po ovlaštenju gradonačelnika;
- e) o onečišćenju iz podatka sustavnog praćenja onečišćenja poljogospodarskih zemljišta, poljogospodarskih biljaka i podzemnih voda;
- f) podatci iz drugih baza podataka.

Osiguranje podataka za bazu podataka o zemljištima

Članak 22

Upravna struktura, odnosno vlasnici podataka iz članka 21 daju gradonačelniku i Odjelu, odnosno stručnoj instituciji koju je ono odredilo, podatke besplatno, osim u slučaju neposrednih materijalnih izdataka za potrebne dodatne izvode.

Baze podataka iz stavka 1 ovoga članka izrađuju stručne institucije koje ispunjavaju propisane uvjete s obzirom na kadrove i opremu, a predlaže ih gradonačelnik na inicijativu Odjela.

Sredstva za izradu i usporedno vođenje baze podataka iz stavka 1 ovoga članka osiguravaju se iz proračuna Brčko distrikta BiH.

Baze podataka iz stavka 1 ovoga članka povezane su sa bazom podataka Odjela za javni registar – katastar.

Odjel za poljogospodarstvo u suradnji s Odjelom za javni registar – katastar određuje detaljnije propise o razvrstavanju zemljišta u kategorije i razvrstavanje zemljišta na obradiva zemljišta i druga poljogospodarska zemljišta.

Gradonačelnik Brčko distrikta BiH propisuje na prijedlog Odjela za urbanizam, imovinskopravne poslove i gospodarski razvoj detaljnije uvjete koje mora ispunjavati stručna institucija za izradu i vođenje baze podataka po ovom članku Zakona, njihov detaljniji sadržaj, način izrade i vođenja i njihove povezanosti s zemljišnim katastrom.

3. MATERIJALNI I DRUGI UVJETI ZA ZAŠTITU I UPORABA POLJOGOSPODARSKOG ZEMLJIŠTA NA NAJCJELISHODNIJI NAČIN

Zabranu uporabe obradivog zemljišta u nepoljogospodarske svrhe

Članak 23

Zabranjena je uporaba (u određenom razdoblju), kao i trajna promjena namjene, obradivog poljogospodarskog zemljišta I., II., III., IV. i V. katastarske, odnosno bonitetne klase u nepoljogospodarske svrhe.

Iznimna uporaba i trajna promjena namjene obradivog poljogospodarskog zemljišta (njegova uporaba za nepoljogospodarske svrhe) može se vršiti samo na osnovi zakona, ali prvenstveno na zemljištu slabijeg boniteta, odnosno na zemljištu na kome je Brčko distrikt BiH, osnovama o zaštiti, uporabi i uređenju poljogospodarskog zemljišta, predviđena mogućnost uporabe u nepoljogospodarske svrhe (izgradnja cesta i željezničkih pruga, zaštita vodogospodarskih objekata, širenje naselja i sl.) uz plaćanje naknade za promjenu namjene.

Zemljište VI. katastarske, odnosno bonitetne klase utvrđuje se kao poljogospodarsko i šumsko, a samo iznimno kao zemljište za ostale namjene.

Promjena namjene poljogospodarskog zemljišta VII. i VIII. katastarske, odnosno bonitetne klase, ukoliko nije zasnovana na planu prostornog uređenja, vrši se na osnovi dobivene urbanističke suglasnosti. Urbanističku suglasnost izdaje Odjel za urbanizam na odnosnom području uz suglasnost odjela ovlaštenog za poslove poljogospodarstva (poljogospodarska suglasnost). Poljogospodarska suglasnost izdaje se u formi rješenja na osnovama analize projekta rekultivacije predmetnog poljogospodarskog zemljišta, rekultivacije po isteku roka uporabe za nepoljogospodarske svrhe (projekt rekultivacije izrađuje investitor i prilaže uz zahtjev za

dobivanje urbanističke suglasnosti). Projekt rekultivacije podliježe reviziji od strane Odjela. Urbanističkom suglasnošću utvrđuje se rok do kojeg se odnosnom zemljištu mora vratiti funkcija poljogospodarske proizvodnje, koji ne može biti dulji od pet godina od dana izdavanja urbanističke suglasnosti.

Promjena namjene poljogospodarskog zemljišta ne može se izvršiti ni po kojoj osnovi, niti se poljogospodarsko zemljište može početi rabiti u nepoljogospodarske svrhe, ako za to područje nije donesen plan prostornog uređenja, kojim je tome zemljištu utvrđena druga namjena. Ove promjene namjene nisu dozvoljene na osnovama izmjena dijelova postojećeg plana prostornog uređenja.

Zahvati na poljogospodarskom zemljištu koji nemaju trajni karakter

Članak 24

Odobrenje za zahvate na poljogospodarskom zemljištu koji nemaju trajni karakter izdaje ovlaštenu organ Vlade Brčko distrikta BiH, sukladno članku 23 stavku 4 i ostalim odredbama ovoga zakona, samo za sljedeće namjene:

- a. za eksploataciju mineralnih sirovina (vađenje šljunka, vađenje pijeska i kamena);
- b. odlaganje na poljogospodarskom zemljištu (jalovine, pepela, šljake i drugih materija);
- c. eksploataciju gline, radi izgradnje raznih vrsta opeke, zasnivanje rasadničarske proizvodnje šumskog bilja, uzimanje zemljišta u zakup za izgradnju privremenih objekata čija dozvola za gradnju traje od tri do pet godina.

Ukoliko se zahvatima na poljogospodarskom zemljištu iz stavka 1 ovoga članka naruši vodni režim (plavljenje zemljišta i zadržavanje voda), korisnik predmetnog odobrenja je dužan na zemljištu izvršiti hidrotehničke radove, kojim će se uspostaviti prvobitni vodni režim u zemljištu.

Odobrenje iz stavka 1 ovoga članka ovlaštenu odjel može izdati pravnoj osobi samo na osnovi:

- a) njenog posebnog projekta, koji obvezno sadrži projekt zaštite čovjekovog prirodnog okoliša i zaštite zdravlja stanovništva, kao i projekt rekultivacije prvobitnog poljogospodarskog zemljišta, uz predočenje;
- b) posebne suglasnosti Odjela ovlaštenog za poljogospodarstvo.

U vezi s prethodnim stavkom 1 alinejom b – zabranjeno je odlaganje na poljogospodarskom zemljištu, uništavanje spaljivanjem ili zakopavanje u ovom zemljištu, bilo koje vrste opasnih otpadaka, lokalno proizvedenih ili donesenih, bez ispunjavanja posebnih uvjeta za ovo odlaganje. Predmetni opasni otpadci i vode s kemijskim sadržajima štetnim za poljogospodarstvo i za ljudsko zdravlje, kao i za životinje i ptice, moraju biti kanalirani i lagerirani na posebnim mjestima, pod posebno utvrđenim uvjetima.

Uvjeti kanaliranja i lageriranja iz prethodnog stavka četvrtog ovoga članka, na čvrsto danim lokacijama, utvrđenih posebnim projektom investitora, podliježu suglasnosti Odjela za poljogospodarstvo.

Projekt rekultivacije iz stavka 3 točka a ovoga članka sadrži osobito: postupak skidanja i čuvanja humusnog sloja, udaljenost od susjednih parcela, dubinu do koje je dozvoljena eksploatacija mineralnih sirovina, postupak biološke rekultivacije poljogospodarskog zemljišta, rokove izvođenja pojedinih faza biološke rekultivacije, dinamiku privođenja zemljišta poljogospodarskoj proizvodnji, hidrotehničke radove kojima se uspostavlja prvobitni vodni režim u zemljištu, postupak i rok ispitivanja opasnih i štetnih materija u rekultiviranom zemljištu.

Ukoliko nisu ispunjeni uvjeti iz prethodnog stavka 6 – izgradnja i uporaba objekata pod točkom b stavka 1 ovoga članka ne smije započeti.

Odobrenje za uporaba poljogospodarskog zemljišta za izgradnju ribnjaka izdaje se na osnovi suglasnosti Odjela.

Poljogospodarsko zemljište koje je rabljeno za namjene koje nemaju trajni karakter (točke a, b i c iz stavka 1 i stavka 2 ovoga članka) mora se ponovo osposobiti za poljogospodarsku proizvodnju,

po projektu o rekultivaciji poljogospodarskog zemljišta, po isteku važnosti odobrenja iz stavaka 1 i 3 ovoga članka.

Obveza privođenja zemljišta prvobitnoj namjeni

Članak 25

Odobrenjem iz članka 24 stavka 1 i stavka 2 utvrđuje se obveza i način privođenja zemljišta prvobitnoj namjeni, odnosno osposobljavanje tog zemljišta za poljogospodarsku proizvodnju, kao i postupak i rok privođenja i ispitivanja postojanja – nepostojanja opasnih i štetnih materija u zemljištu.

Organ ovlašten za izdavanje odobrenja iz stavka 1 ovoga članka može da izda odobrenje ako je investitor priložio dokaz o plaćenju naknade za promjenu namjene uporabe poljogospodarskog zemljišta.

Visina naknade za obradivo poljogospodarsko zemljište regulirana je člankom 27 ovoga zakona.

4. NAKNADA ZBOG PROMJENE NAMJENE POLJOGOSPODARSKOG ZEMLJIŠTA I ŠUME

Principi naknade

Članak 26

Tko promijeni namjenu poljogospodarskog zemljišta ili šume, na osnovi propisne dozvole ili ako promijeni namjenu u suprotnosti s propisima, tako da se to zemljište ne upotrebljava za poljogospodarsku proizvodnju, odnosno da se šuma iskrči, plaća nadoknadu zbog promjene namjene poljogospodarskog zemljišta i šume (u daljnjem tekstu: nadoknada zbog promjene namjene).

Naknada zbog promjene namjene se plaća u ovisnosti od površine zemljišta, koje je po propisnoj dozvoli određeno za gradnju objekta i od površine zemljišta koje je propisnom dozvolom namijenjeno za redovitu uporabu objekta (parcela za građenje). Ako se radi o gradnji objekta, čija gradnja se odobrava na osnovama prostornog izvedbenog nacrtu, smatra se da je za redovitu uporabu objekta određeno cjelokupno zemljište koje po prostornom izvedbenom nacrtu pripada objektu. Ako se radi o gradnji u suprotnosti s propisima, nadoknada se odmjerava i plaća u ovisnosti od površine zemljišta pod objektom i površine zemljišta koja služi redovitoj uporabi objekta koji je izgrađen suprotno propisima za legalizaciju objekata.

Naknada

Članak 27

Ne mogu se početi radovi na obradivom poljogospodarskom zemljištu, koje se trajno ili privremeno privodi drugoj namjeni, kao i na obradivom poljogospodarskom zemljištu koje je proglašeno građevinskim zemljištem i do privođenja planiranoj namjeni se rabi za poljogospodarsku proizvodnju, dok investitor ne plati jednokratnu naknadu (u daljnjem tekstu: naknada za poljogospodarsko zemljište), ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Naknada zbog promjene namjene se određuje u iznosu iskazanom u konvertibilnim markama, računano na kvadratni metar površine zemljišta, uvažavajući položaj i kvalitetu zemljišta. Kvaliteta i položaj poljogospodarskog zemljišta vrednuju se s brojem točaka na kvadratni metar, s obzirom na katastarsku kulturu, katastarsku klasu općinu - područje.

Katastarske kulture i klase zemljišta							Broj točaka po skupinama katastarskih područja
Njive, vinogradi, plantažni voćnjaci	Travnjaci, ekstenzivni voćnjaci	Močvarni travnjaci	Plantaže šumskog drveća	Pašnjaci	Šume	Neplodno	I
1	2	3	4	5	6	7	8

1							100
2							90
3	1						80
4	2						65
5	3		1				40
6	4	1	2	1			20
7	5	2	3	2	1		10
8	6	3	4	3	2		5
	7	4		4	3		2,5
				5	4		1,5
				6	5		1
				7	6		0,5
				8	7		0,5
					H		0

Vrijednost točke iz stavka 2 ovoga članka, iznosi, na dan stupanja ovoga zakona na snagu 0,28 konvertibilnih maraka. Gradonačelnik na prijedlog Odjela obavlja godišnju revalorizaciju ove vrijednosti, sukladno indeksu cijena životnih potrepština na osnovi podataka što ih utvrđuje zavod za statistiku Brčko distrikta BiH.

Za zemljište iz članka 6 ovoga zakona naknada se utvrđuje na osnovi elemenata za susjedne katastarske parcele, odnosno najbliže katastarske parcele.

Podnošenje zahtjeva za izdavanje rješenja o visini naknade iz članka 27 ovoga zakona

Članak 28

Uz zahtjev za izdavanje rješenja o visini naknade za obradivo poljogospodarsko zemljište (iz članka 27 ovoga zakona) investitor podnosi dokaz o pravu vlasništva, odnosno pravu uporabe obradivog poljogospodarskog zemljišta, odnosno zemljišta iz članka 6 ovoga zakona, kao i izvod iz odgovarajućeg urbanističkog plana da se na toj parceli može graditi objekt.

Utvrđivanje naknade

Članak 29

Naknadu zbog promjene namjene poljogospodarskog zemljišta i šuma određuje Odjel u upravnom postupku. Za rješavanje žalbi po predmetu nadoknade zbog promjene namjene, u drugom stupnju ovlašteno je Apelacijsko povjerenstvo.

Naknada se obračunava:

- Za gradnje za koje se uloži zahtjev za propisanu dozvolu za gradnju, odnosno prijavu rada na zemljištu, po visini koja se utvrdi na osnovi ovoga zakona na dan kad je bio uložen potpuni zahtjev;
- Za gradnje koje su izvršene u suprotnosti s propisima i legalizuju se, naknada se obračunava po visini utvrđenoj na osnovi ovoga zakona na dan kad je bio uložen potpun zahtjev za legalizaciju gradnje;
- Za gradnje koje su izvršene u suprotnosti s propisima i ne legaliziraju se, naknada se obračunava u visini koja važi na dan ulaganja zahtjeva za plaćanje naknade zbog promjene namjene zemljišta.

Validnost dokumenta o obračunanoj naknadi

Članak 30

Dozvola za izgradnju iz članka 29 stavak 1 ovoga zakona, može se izdati podnositelju zahtjeva samo ako podnese dokumente koji potvrđuju da je uplatio iznose naknade utvrđene na osnovama članka 27 i članka 29 stavak 2, plaćene na osnovi članka 31, na JRBD.

Usmjeravanje sredstava naknade iz članka 27 ovoga zakona

Članak 31

Naknade iz članka 27 stavak 2 usmjeravaju se na JRBD.

Sredstva iz prethodnog stavka, mogu se rabiti samo za osposobljavanje za poljogospodarsku proizvodnju drugog neplodnog zemljišta ili melioracije poljogospodarskog zemljišta slabije kvalitete, za izradu osnova iz članka 8 ovoga zakona i za sufinanciranje cjeline razvoja i obnove sela.

Oslobađanje od plaćanja naknade iz članka 27 ovoga zakona

Članak 32

Naknada za poljogospodarsko zemljište, iz članka 27 ovoga zakona, ne plaća se u slučaju:

1. izgradnje, adaptacije ili rekonstrukcije obiteljske stambene zgrade poljogospodarskog kućanstva, u cilju poboljšanja uvjeta stanovanja članova tog kućanstva ili u slučaju prirodnog razdvajanja poljogospodarskog kućanstva i izgradnje ekonomskih objekata koji se rabe za primarnu poljogospodarsku proizvodnju, odnosno koji su u funkciji primarne poljogospodarske proizvodnje;
2. određivanja lokacije za groblja ili proširenje groblja;
3. izgradnje objekata koji služe za obranu od poplava, za odvodnjavanje i navodnjavanje zemljišta ili za uređenje bujica;
4. regulacije vodotoka u funkciji uređenja poljogospodarskog zemljišta;
5. izgradnje i proširenja poljskih putova koji doprinose racionalnijoj uporabi poljogospodarskog zemljišta;
6. pošumljavanje obradivog poljogospodarskog zemljišta VI., VII. i VIII. katastarske klase, ako je kroz osnove utvrđeno da će se ovo zemljište racionalnije rabiti ako se pošumi;
7. podizanja poljozaštitnih pojaseva;
8. izgradnja pogona za proizvodnu djelatnost, ako se pogon gradi na zemljištu VI., VII. i VIII. katastarske klase;
9. izgradnja putne i željezničke infrastrukture.

Poljogospodarskim kućanstvom u smislu ovoga zakona smatra se kućanstvo u kome vlasnik imanja i članovi njegovog obiteljskog kućanstva obavljaju poljogospodarsku djelatnost i pretežni dio obiteljskih prihoda ostvaruju od poljogospodarstva.

Objekti koji se rabe za primarnu poljogospodarsku proizvodnju, odnosno koji su u funkciji primarne poljogospodarske proizvodnje u smislu stavka 1 alineja 1 ovoga članka su objekti za smještaj mehanizacije, repromaterijala i gotovih proizvoda, kao i staje za uzgoj stoke.

Zabrane ispuštanja i odlaganja štetnih materija

Članak 33

Zabranjeno je ispuštanje i odlaganje opasnih i štetnih materija na poljogospodarskom zemljištu i u kanalima za navodnjavanje, u količini koja može oštetiti i promijeniti proizvodnu sposobnost poljogospodarskog zemljišta i kvalitetu vode za navodnjavanje.

Zabranjena je nepravilna uporaba mineralnih i organskih gnojiva i sredstava za zaštitu bilja, koja se održava na nazočnost opasnih i štetnih materija u poljogospodarskom bilju, podzemnim vodama i vodotocima.

Odjel utvrđuje u suradnji s Odjelom za zdravstvo, a na osnovu međunarodnih i tuzemnih normativa i na osnovi pribavljenog mišljenja znanstvene stručne institucije, normative o dozvoljenim količinama opasnih i štetnih materija u zemljištu i vodi za navodnjavanje i o metodama ispitivanja nazočnosti ovih materija.

Ispitivanje poljogospodarskog zemljišta i vode za navodnjavanje

Članak 34

Ispitivanje poljogospodarskog zemljišta i vode za navodnjavanje, u cilju utvrđivanja nazočnih količina opasnih i štetnih materija, vrši se po programu koji donosi gradonačelnik na prijedlog Odjela.

Utvrđivanje opasnih i štetnih materija u poljogospodarskom zemljištu i vodi za navodnjavanje vrši organizacija koju ovlasti gradonačelnik na prijedlog Odjela.

Ovlaštena organizacija iz stavka 2 ovoga članka podnosi izvješća gradonačelniku rezultatima ispitivanja.

Gradonačelnik na prijedlog Odjela može zabraniti proizvodnju poljogospodarskog bilja, odnosno ograničiti proizvodnju određenog bilja i uporabu vode za navodnjavanje, ako rezultati analize pokažu da je to nužno. Ova zabrana se može odnositi i na uporabu određenih sredstava za zaštitu bilja i drugih sredstava na određenom zemljištu, ako rezultati ispitivanja dokažu da je to nužno.

Dekontaminacija i saniranje poljogospodarskog zemljišta

Članak 35

Ako dođe do zagađenja poljogospodarskog zemljišta ispuštanjem opasnih i štetnih materija u količini većoj od dozvoljene - uzročnik štete snosi troškove radova na dekontaminaciji, odnosno sanaciji poljogospodarskog zemljišta.

Pod kontaminacijom zemljišta iz stavka 1 ovoga članka podrazumijeva se unosenje u zemljište različitih čvrstih, tekućih i plinovitih otpadnih materija, kao i radioaktivnih materija, koje dovode do neuvjetnosti zemljišta za poljogospodarsku proizvodnju, kao i do akumulacije opasnih i štetnih materija u poljogospodarskom bilju.

U troškove dekontaminacije nisu uključeni uzročnici štete po drugim osnovama, navedeni u prethodnom stavku 2.

Sustavana kontrola plodnosti zemljišta

Članak 36

Radi zaštite i očuvanja kemijskih i bioloških svojstava poljogospodarskog zemljišta i osiguranja pravilne uporabe mineralnih i organskih gnojiva, korisnik i vlasnik obradivog zemljišta obvezno vrši sustavnu kontrolu plodnosti zemljišta od I. do V. katastarske klase, a proizvođači i uvoznici (prometnici) gnojiva i oplemenjivača zemljišta obvezno utvrđuju njihovu kvalitetu. Sve fizičke i pravne osobe, na koje se odnosi ova obveza kontrole, dužne su posjedovati dokumente o izvršenim kontrolama i predložiti ih ovlaštenom inspekcijskom organu.

Troškovi kontrole plodnosti zemljišta za obiteljska poljogospodarska gospodarstva iz stavka 1 ovoga članka, pokrivaju se iz sredstava proračuna Brčko distrikta, ostvarenih na osnovama članaka 31, 46 i 47.

Ispitivanje plodnosti zemljišta iz stavka 1 ovoga članka vrši se svake pete godine. Poduzeće je obvezno da o rezultatima ispitivanja plodnosti podnese izvješće pravnoj ili fizičkoj osobi čije se zemljište kontrolira, s uputom o načinu uporabe gnojiva i oplemenjivača zemljišta koja se predlažu za parcele te osobe i za zemljišta na tome području, za osnovne ratarske i voćarsko-vinogradske vrste, kao i mjere za poboljšanje kemijskih i bioloških svojstava zemljišta.

Gnojiva i oplemenjivači zemljišta u proizvodnji i prometu moraju da ispunjavaju uvjete i norme kvalitete i uvjete u pogledu pakiranja i deklariranja utvrđene posebnim propisima.

Ispitivanje plodnosti zemljišta i utvrđivanje kvalitete gnojiva i oplemenjivača zemljišta vrši se pod uvjetima, na način i po metodama utvrđenim posebnim propisom koji donosi gradonačelnik na prijedlog Odjela.

Ispitivanje plodnosti zemljišta i utvrđivanje kvaliteta gnojiva i oplemenjivača zemljišta iz stavka 1 ovoga članka, vrši organizacija koju ovlasti gradonačelnik na prijedlog Odjela.

Gradonačelnik Brčko distrikta BiH na prijedlog Odjela propisuje bliže uvjete u pogledu opreme i stručne spreme za obavljanje poslova ispitivanja plodnosti zemljišta i utvrđivanja kvalitete gnojiva i oplemenjivača zemljišta.

5. DRUGI OBLICI ZAŠTITE POLJOGOSPODARSKOG ZEMLJIŠTA

Protuerozijske mjere na poljogospodarskom zemljištu

Članak 37

Pod agrotehničkim mjerama, radi zaštite određenog poljogospodarskog zemljišta od djelovanja erozije, podrazumijevaju se:

1. ograničenja ili potpuna zabrana sječenja voćaka, osim sječenja iz agrotehničkih razloga;
2. ograničavanje izrabljivanja pašnjaka, propisivanjem vrsta i broja stoke, te vremena i načina ispaše;
3. zabrana preoranja livada, pašnjaka i neobrađenih površina na strmim zemljištima i njihovo pretvaranje u oranice zasijane jednogodišnjim biljnim vrstama;
4. zabrana skidanja humusnog, odnosno oraničnog sloja poljogospodarskog zemljišta;
5. određivanje obveznog zatravljivanja strmog zemljišta;
6. zabrana proizvodnje jednogodišnjih biljnih vrsta, odnosno obveza sadnje dugogodišnjih zasada i višegodišnjih biljnih vrsta.

Vlasnici i korisnici poljogospodarskog zemljišta u erozionim područjima Brčko distrikta BiH dužni su da primjene mjere iz stavka 1 ovoga članka.

Protuerozijske mjere provodi Vlada Brčko distrikta BiH

Članak 38

Radi zaštite poljogospodarskog zemljišta od erozije, primjenu protuerozionih mjera iz članka 37 utvrđuje Skupština Brčko distrikta BiH.

Postupak za provođenje protuerozijskih mjera provodi Vlada Brčko distrikta BiH preko Odjela poljogospodarstva.

Neki principi u provođenju protuerozijskih mjera

Članak 39

Prilikom utvrđivanja protuerozijskih mjera i njihovog provođenja Skupština Brčko distrikta BiH, a na prijedlog gradonačelnika i Odjela:

- 1) da se dosljedno poduzimaju protuerozijske mjere iz članka 37 i 78;
- 2) da se poduzimaju mjere zaštite zemljišta od eolske erozije, po programu Odjela;
- 3) da se svake godine poduzmu protuerozijske biološke mjere na najmanje 4 posto novih površina od ukupnih površina napadnutih, podložnih ili ugroženih erozijom.

Snošenje troškova protuerozijskih mjera

Članak 40

Troškove provođenja protuerozijskih mjera snose pravne i fizičke osobe čije se zemljište štiti ovim mjerama, ako zakonom nije drugačije određeno.

Troškove iz stavka 1 ovoga članka snose pravne i fizičke osobe izvan poljogospodarstva, ako se provođenjem mjera za zaštitu zemljišta istovremeno štite i njihovi objekti.

Poljske štete

Članak 41

Poljskom štetom, u smislu ovoga zakona, smatra se uništavanje i oštećenje usjeva, sadnica, stabala i poljogospodarske mehanizacije na imanjima, kao i svako drugo oštećenje na poljogospodarskom zemljištu koje se predviđi kao poljska šteta propisom Skupštine Brčko distrikta BiH na prijedlog gradonačelnika, a na inicijativu Odjela.

Korisnici poljogospodarskog zemljišta dužni su se uzdržavati od radnji kojima se pričinjava poljska šteta na poljogospodarskom zemljištu, a vlasnici, odnosno držaoci stoke dužni su osigurati da stoka ne pričinjava štetu na poljogospodarskom zemljištu.

Mjere za suzbijanje poljskih šteta

Članak 42

Mjere za suzbijanje poljskih šteta propisuje svojom odlukom Skupština Brčko distrikta BiH na prijedlog gradonačelnika i Odjela.

Odlukom iz stavka 1 ovoga članka utvrđuje se osobito način progona stoke putovima koji vode pored poljogospodarskog zemljišta, način uporabe sezonskih putova, kao i druge mjere za zaštitu poljogospodarskog zemljišta.

Organiziranje službe za zaštitu poljogospodarskog zemljišta

Članak 43

Skupština Brčko distrikta BiH na prijedlog gradonačelnika i Odjela sukladno ovom zakonom, može propisati način organiziranja službe za zaštitu poljogospodarskog zemljišta od poljskih šteta, postupak s uhvaćenom stokom bez čobana čiji je vlasnik nepoznat, udio građana u troškovima čuvanja njihovog poljogospodarskog zemljišta, način procjene i naknade štete, kao i druga pitanja u vezi sa suzbijanjem poljskih šteta.

Članak 44

Vlasnik poljogospodarskog zemljišta može hvatati – predavati pravnoj i fizičkoj osobi koju ovlasti gradonačelnik putem Odjela, čuvaru polja stoku koju je zatekao da pričinjava štetu, ako je stoka bez čobana ili je njen vlasnik nepoznat.

IV. UPORABA POLJOGOSPODARSKOG ZEMLJIŠTA

Zajedničke odredbe

Uporaba poljogospodarskog zemljišta na najbolji način

Članak 45

Vlasnik obradivog zemljišta i korisnik obradivog poljogospodarskog zemljišta u vlasništvu Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: korisnik obradivog poljogospodarskog zemljišta u vlasništvu Brčko distrikta BiH) dužan je da zemljište redovito obrađuje i da ga rabi na način koji najviše odgovara njegovoj prirodnoj plodnosti i postojećim ekonomskim i agrotehničkim uvjetima.

Pod uporabom poljogospodarskog zemljišta u smislu ovoga zakona, podrazumijeva se: osnovna i dopunska obrada zemljišta i primjena drugih agrotehničkih mjera u ratarstvu i unapređivanje proizvodnih sposobnosti voćnjaka, vinograda, livada i pašnjaka, kao i drugi radovi za racionalno uporaba poljogospodarskog zemljišta, a sve u cilju povećanja poljogospodarske proizvodnje.

Porez za neobrađeno obradivo poljogospodarsko zemljište

Članak 46

Vlasnik obradivog poljogospodarskog zemljišta i korisnik obradivog poljogospodarskog zemljišta u vlasništvu Brčko distrikta BiH plaća posebni porez u visini od 100 KM do 300 KM po hektaru, za neobrađeno obradivo poljogospodarsko zemljište, ovisno od katastarske klase, i to za:

	(KM po hektaru)
I. katastarsku klasu	300
II. katastarsku klasu	250
III. katastarsku klasu	200
IV. katastarsku klasu	150
V. katastarsku klasu	100

Posebni porez za napuštene plantažne voćnjake i vinograde

Članak 47

Korisnik obradivog poljogospodarskog zemljišta u vlasništvu Brčko distrikta BiH i vlasnik koji se ne bavi poljogospodarskom proizvodnjom kao osnovnom djelatnošću plaća posebni porez u visini od 200 KM po hektaru za podignute, a zapuštene plantažne voćnjake i vinograde.

Za plantaže gdje su podignuti i sustavi za navodnjavanje plaća se posebni porez u visini od 300 KM po hektaru.

Davanje zemljišta u zakup i drugi postupci

Članak 48

Ako vlasnik poljogospodarskog zemljišta nije u mogućnosti rabiti poljogospodarsko zemljište sukladno članku 45 ovoga zakona, dužan je osigurati njegovu uporabu putem davanja u zakup, sukladno propisima kojima su utvrđena pitanja davanja nekretnina u zakup.

Ako vlasnik poljogospodarskog zemljišta ne može osigurati njegovu uporabu na način iz stavka 1 ovoga članka, dužan je obavijestiti Odjel da nije to u mogućnosti.

Privremeno preuzimanje neobrađivanog zemljišta

Članak 49

Odjel je odgovoran za utvrđivanje pojedinačnih parcela poljogospodarskog zemljišta koje se ne obrađuju. Ovaj organ ostvaruje suradnju s organom ovlaštenim za zemljišni registar – katastar.

Ako vlasnik ne rabi poljogospodarsko zemljište dulje od jedne ekonomske godine ili ne osigura njegovu uporabu na osnovama članka 48, ovlaštenu organ zadužen za poljogospodarsko zemljište donijet će rješenje o privremenom preuzimanju tog zemljišta, radi davanja na privremeno preuzimanje drugim pravnim i fizičkim osobama, čija je osnovna djelatnost primarna poljogospodarska proizvodnja na osnovama posebnog ugovora, a sukladno ovom zakonu, uz pravednu naknadu vlasniku zemljišta.

Vrijeme za koje se privremeno preuzima poljogospodarsko zemljište iz stavka 3 ovoga članka ne može biti dulje od 5 (pet) godina.

Kod daljnjeg preuzimanja poljogospodarskog zemljišta u vlasništvu Brčko distrikta, a koje se ne obrađuje, a koje je rabila osoba koja je izvršila značajna ulaganja u uređenje ovoga zemljišta – da se prije izuzimanja (preuzimanja) ovog zemljišta, po proceduri koju vodi Odjel, obešteti dosadašnji korisnik za izvršena ulaganja za uređenje zemljišta i infrastrukture.

Osnovni sadržaj ugovora o zakupu zemljišta

Članak 50

Ugovor o davanju privremeno preuzetog poljogospodarskog zemljišta na privremenu uporabu iz članka 49 ovoga zakona sadrži način (sukladno članku 18 ovoga zakona – koji ne vodi iscrpljivanju zemljišta) i vrijeme uporabe, iznos naknade koju korisnik kome je poljogospodarsko zemljište dano na privremenu uporabu plaća vlasniku zemljišta kao i uvjete za raskide ugovora, prava i obveze ugovora u vezi s prijevremenim raskidom ugovora.

Povrat zemljišta iz članka 49 ovoga zakona

Članak 51

Vlasniku poljogospodarskog zemljišta iz članka 49 može se, na njegov pismeni zahtjev, vratiti poljogospodarsko zemljište i prije isteka roka utvrđenog ugovorom iz članka 49, ako su ispunjeni uvjeti za raskid ugovora.

Povrat zemljišta iz stavka 1 ovoga članka moguć je samo po isteku ekonomske godine. Ekonomskom godinom, u smislu ovoga zakona, smatra se razdoblje od početka jesenjih radova u ratarstvu u tekućoj godini do vremena žetve - berbe kasnih usjeva u idućoj godini.

Neobrađeno zemljište daje se na uporabu drugoj osobi

Članak 52

U slučaju da korisnik obradivog poljogospodarskog zemljišta u vlasništvu Brčko distrikta BiH plati posebni porez iz članka 46 ovoga zakona, u roku od dva mjeseca od dana dospijeća za

naplatu i u svim slučajevima neuporabe ovog zemljišta za primarnu poljogospodarsku proizvodnju tijekom jedne ekonomske godine Skupština Brčko distrikta BiH na prijedlog gradonačelnika i Odjela dužan je to zemljište dati na uporabu drugoj fizičkoj ili pravnoj osobi koja se bavi primarnom poljogospodarskom proizvodnjom kao osnovnom djelatnošću, a na osnovi inicijative ovlaštenog Odjela poljogospodarstva.

Zainteresirana pravna i fizička osoba može pokrenuti inicijativu kod ovlaštenog Odjela za poljogospodarstvo za predmetnu dodjelu na uporabu.

Obradivo zemljište iz stavka 1 ovoga članka daje se uz naknadu na razdoblje do 10 godina.

Obradivo zemljište iz stavka 2 ovoga članka ne može se usitnjavati, niti se može vršiti promjena njegove namjene.

Obveze korisnika zemljišta iz članka 52 ovoga zakona

Članak 53

Poljodjelac, kome se dodijeli na uporabu obradivo poljogospodarsko zemljište iz članka 52 stavak 1, obveznik je plaćanja poreza na katastarski prihod sa toga zemljišta. Ovaj porez se umanjuje za jednu polovicu za vrijeme trajanja ugovora o uporabi.

Pravna osoba, kojoj se dodijeli na uporabu obradivo poljogospodarsko zemljište iz članka 52 stavak 1, obveznik je plaćanja poreza, na osnovama uporabe ovoga zemljišta.

Zaštita usjeva i zasada na poljogospodarskom zemljištu

Članak 54

Zaštita usjeva i zasada na poljogospodarskom zemljištu od poljskih šteta, mraza i požara, uređuje Skupština Brčko distrikta BiH, a na prijedlog gradonačelnika i Odjela. Zaštita od grada osigurava se preko protugradne zaštite.

Skupština Brčko distrikta BiH može na prijedlog gradonačelnika i Odjela propisati i uvjete uporabe poljogospodarske mehanizacije, odrediti uvjete sječe ili zabrane sječe voćnih stabala, krčenja međa i živica, kao i odvodnjavanje na određenim površinama poljogospodarskoga zemljišta.

Mjere iz stavaka 1 i 2 ovoga članka mogu se propisati ako su prethodno osigurani uvjeti za primjenu tih mjera, a primjenjivat će se dok ti uvjeti postoje.

Onemogućavanje usitnjavanja zemljišnih parcela

Članak 55

Na zemljištu uređenom putem komasacije ne može se vršiti usitnjavanje, osim u postupku nasljeđivanja, izgradnje meliorativnih sustava, izgradnje javnih objekata i vraćanja zemlje po zakonskim propisima.

Na obradivom poljogospodarskom zemljištu, koje nije uređeno putem komasacije, fizička dioba parcela se može vršiti samo ako se formira parcela od najmanje 0,5 hektara, osim ako to zahtjeva opći interes utvrđen ovim zakonom.

2. RASPOLAGANJE POLJOGOSPODARSKIM ZEMLJIŠTEM U VLASNIŠTVU BRČKO DISTRIKTA BiH

Ciljevi

Članak 56

Poljogospodarskim zemljištem koje je u vlasništvu Brčko distrikta BiH, izuzev onoga koje eventualno bude vraćano ranijim vlasnicima na osnovama posebnog zakona, Brčko distrikt raspolaže na osnovama posebnih propisa o raspolaganju nekretninama, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Odlukom kojom se odlučuje o vlasničkim i drugim odnosima na poljogospodarskom zemljištu u vlasništvu Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: u vlasništvu Distrikta) obvezno osiguravaju zaštita i uređenje gospodarskih, ekoloških i drugih interesa Distrikta i njegovih građana.

Izrada dugoročnog programa uporabe poljogospodarskog zemljišta u vlasništvu Brčko distrikta BiH

Članak 57

Gradonačelnik i Odjel donosi u sklopu izrade osnova zaštite uporabe i uređenja poljogospodarskog zemljišta na području Brčko distrikta BiH, dugoročni program uporabe poljogospodarskog zemljišta u vlasništvu Brčko distrikta BiH. Ovim dugoročnim programom – programima utvrđuju se i ona zemljišta na kojima nije moguće organizirati poljogospodarsku proizvodnju, te se ta zemljišta ustupaju za pošumljavanje, a samo iznimno za poljogospodarske potrebe.

Oblici raspolaganja poljogospodarskim zemljištem Brčko distrikta BiH

Članak 58

Poljogospodarsko zemljište u vlasništvu Brčko distrikta BiH može se staviti na raspolaganje pravnim i fizičkim osobama u nekoliko oblika:

- a. koncesija,
- b. raspolaganje bez naknade,
- c. prodaja,
- d. zakup,

isključivo radi zasnivanja primarne poljogospodarske proizvodnje.

Koncesija za uporabu poljogospodarskog zemljišta Brčko distrikta BiH

Članak 59

Koncesija za uporabu poljogospodarskog zemljišta, koje je u vlasništvu Brčko distrikta BiH, može se izdati tuzemnoj i stranoj pravnoj osobi:

1. za biljnu i stočarsku proizvodnju: na rok od 10 do 30 godina;
2. za dugogodišnje zasade: na rok od 25 do 40 godina;
3. za lov i ribolov: na rok od 10 do 30 godina.

Poljogospodarsko zemljište u vlasništvu Brčko distrikta BiH, koje je dobiveno na uporabu za primarnu poljogospodarsku proizvodnju na osnovama koncesije, ne može se davati u zakup ili podzakup.

Korisnik koncesije na poljogospodarskom zemljištu iz stavka 1 ovoga članka, obvezan je zemljište rabiti isključivo za potrebe poljogospodarstva sukladno ugovorom o koncesiji, očuvati i povećavati njegov kapacitet proizvodnje, da ga sistematizira i zaštiti na osnovama odgovarajućih projekata.

Odluka o koncesiji za uporabu poljogospodarskog zemljišta, koje je u vlasništvu Brčko distrikta BiH, donosi se nakon provedenog javnog natječaja ili javnog prikupljanja ponuda. Odluku o raspisivanju javnog natječaja, odnosno o javnom prikupljanju ponuda za dodjelu koncesije, donosi gradonačelnik na prijedlog Odjela, koje sklapa i ugovor s izabranim najpovoljnijim podnositelj ponude.

Sva ostala pitanja u svezi dodjele koncesije na poljogospodarskom zemljištu:

- a. Institucionalne strukture;
- b. Javnog poziva potencijalnim ponuđačima;
- c. Ugovor o koncesiji;
- d. Koncesionara (njegovog pravnog statusa, njegovih prava i obveza) regulirani su posebnim zakonom.

Ukoliko pravna ili fizička osoba iz stavka 1 ovoga članka ne rabi poljogospodarsko zemljište za svrhe utvrđene ugovorom o koncesiji, bit će lišena dobivenog prava.

Zemljište u inundacijama (članak 3 stavak 3 ovoga zakona) može se izdati pod koncesiju na rok od 10 do 30 godina za stovarišta šljunka i pijeska, rekreaciju, turizam, ugostiteljstvo, šport itd.

Raspolaganje bez naknade poljogospodarskim zemljištem Brčko distrikta BiH

Članak 60

Raspolaganje bez naknade poljogospodarskim zemljištem, koje je u vlasništvu Brčko distrikta BiH, mogu ostvariti samo određene kategorije fizičkih osoba. Ovo raspolaganje se može organizirati u korist socijalno ugroženih stanovnika Brčko distrikta BiH i ako im je osnovno zanimanje poljogospodarska djelatnost.

Fizičke osobe rabe poljogospodarsko zemljište iz prethodnog stavka ovoga članka najdulje na rok od 30 godina, na osnovi ugovora zaključenog s gradonačelnikom Brčko distrikta BiH.

Dioničarstvo u uporabi poljogospodarskog zemljišta u vlasništvu Brčko distrikta BiH

Članak 61

Po završetku postupka reguliranja međusobnih odnosa između ovlaštenika Brčko distrikta BiH za upravljanje poljogospodarskim zemljištem u vlasništvu Brčko distrikta BiH i po okončanju postupka utvrđenog zakonom kojim su uređena pitanja vraćanja zemljišta bivšim vlasnicima – pravna osoba iz članka 58, koja rabi poljogospodarsko zemljište u vlasništvu Brčko distrikta BiH, izdaje Brčko distrikt BiH dionice u visini kapitala, koji čini vrijednost ovog poljogospodarskog zemljišta u vlasništvu Brčko distrikta BiH umanjenu za vrijednost zemljišta, koja je rezultat ulaganja pravne osobe na uređenju, unapređenju i zaštiti poljogospodarskog zemljišta iz vlastitih sredstava pravne osobe.

Utvrđivanje vrijednosti ovoga poljogospodarskog zemljišta u vlasništvu Brčko distrikta BiH i revalorizacije vrijednosti ulaganja pravnih osoba iz stavka 1 ovoga članka, bit će izvršeno na osnovama posebnog akta gradonačelnika.

Kupljeno poljogospodarsko zemljište u posjedu pravne osobe

Članak 62

Poljogospodarsko zemljište koje se u momentu stupanja na snagu ovoga zakona vodi kao poljogospodarsko zemljište u vlasništvu Brčko distrikta BiH koje je pravna osoba stekla po osnovi pravnog posla (kupovinama vlastitim finansijskim sredstvima), kao sredstvo za proizvodnju i kao resurs, u posjedu je pravne osobe.

Promjena oblika vlasništva za zemljište u posjedu pravne osobe

Članak 63

Ako se pravna osoba, korisnik poljogospodarskog zemljišta u vlasništvu Brčko distrikta BiH, organizira kao društvo, na osnovama Zakona o privatizaciji, modelom dokapitalizacije, dionice izdane za vrijednost poljogospodarskog zemljišta iz članka 62 mogu prelaziti u druge oblike vlasništva.

Nenarušivost tehnološke cjeline i kompleksa zemljišta

Članak 64

U slučaju promjena vlasništva na poljogospodarskom zemljištu, u dioničarskom društvu, primjenom odredbi članka 63, ne može se narušavati tehnološka cjelina i kompleksi uređenog poljogospodarskog zemljišta pravne osobe.

Uvjetovanost uporabe zemljišta u vlasništvu Brčko distrikta BiH

Članak 65

Pravne osobe iz članka 64 ovoga zakona, koje rabe poljogospodarsko zemljište u vlasništvu Brčko distrikta BiH, dužne su da ovu uporabu ostvaruju sukladno programima koje donosi gradonačelnik na prijedlog Odjela.

Prodaja poljogospodarskog zemljišta u vlasništvu Brčko distrikta BiH

Članak 66

Poljogospodarsko zemljište u vlasništvu Brčko distrikta BiH prodaje se na osnovama javnog natječaja.

Odluku o prodaji poljogospodarskog zemljišta, na osnovi prijedloga gradonačelnika i Odjela, donosi Skupština Brčko distrikta BiH.

Prednost pri kupovinama poljogospodarskog zemljišta u vlasništvu Brčko distrikta imaju dioničari u tome poljogospodarskom gospodarstvu, razmjerno udjelu njihovih dionica u kapitalu poduzeća.

Zakup na poljogospodarsko zemljište u vlasništvu Brčko distrikta BiH

Članak 67

Poljogospodarsko zemljište, koje je u vlasništvu Brčko distrikta BiH, može se dati pod zakup tuzemnoj i stranoj fizičkoj i pravnoj osobi, na vrijeme od 3 do 10 godina.

Ukoliko se zemljište nalazi na dijelu Brčko distrikta BiH koje je utvrđeno kao nerazvijeno područje, zakup se može zasnovati na rok do 20 godina. Odluku o zakupu donosi Skupština Brčko distrikta BiH na prijedlog gradonačelnika i Odjela.

Zemljište iz stavka 1 ovoga članka, koje je u zapuštenom stanju (šikare), može se dati u zakup na rok do 20 godina, uz uvjet neodložnog privođenja kulturi.

Za zakupljeno zemljište plaća se porez i doprinosi, ovisno od namjene uporabe, lokacije i drugih ekonomskih uvjeta, a sukladno kriterijima koje utvrđuje gradonačelnik na prijedlog Odjela.

Pravo prioriteta za određeno poljogospodarsko zemljište pri davanju zemljišta u zakup imaju korisnici poljogospodarskog zemljišta u državnoj vlasništvu do 1991. godine i akcionari ovih korisnika.

Procedura primjene pravnog instituta pri zakupu iz stavka 5 ovoga članka, uređuje posebnom odlukom gradonačelnika na prijedlog Odjela.

Dodjela zemljišta u vlasništvu Brčko distrikta u nerazvijenim dijelovima

Članak 68

Poljogospodarsko zemljište u vlasništvu Brčko distrikta koje se nalazi na dijelu područja Brčko distrikta koje je utvrđeno kao nerazvijeno, može se prodati, dati u zakup i dati na raspolaganje bez naknade, na osnovama ovoga zakona, tuzemnim, fizičkim i pravnim osobama koje imaju prebivalište, odnosno sjedište na području nerazvijenih područja Brčko distrikta. Te osobe daju ovjerenu izjavu da će na tim područjima prebivati u kontinuitetu, odnosno imati sjedište i obavljati poljogospodarsku djelatnost najmanje 10 godina.

U dodjeli zemljišta na osnovama prethodnog stavka prednost imaju seoske obitelji koje ostvaruju prihode isključivo ili pretežno u poljogospodarstvu i koje ne posjeduju dovoljno poljogospodarskog zemljišta, koje im osigurava ekonomsku sigurnost.

Izvršavanje ugovorenih obveza korisnika poljogospodarskog zemljišta Brčko distrikta

Članak 69

Sve osobe koje rabe poljogospodarsko zemljište koje je u vlasništvu Distrikta, na osnovama članaka 59, 60 i 67, koje ne budu ispunjavale obveze utvrđene ugovorima o koncesiji, raspolaganju bez naknade ili zakupu, bit će pozvane, od strane ovlaštenog predstavnika Brčko distrikta, na ispunjavanje ovih uvjeta. One koje se ne odazovu pozivu i ne izvrše svoje obveze, snosit će posljedice na osnovama ovoga zakona. Nakon isteka najdulje jednogodišnjeg razdoblja od nadnevka potpisivanja predmetnog ugovora, uz neizvršenje ugovornih obveza, ove osobe gube pravo na uporabu ovog poljogospodarskog zemljišta.

Procedura dodjele poljogospodarskog zemljišta u vlasništvu Brčko distrikta

Članak 70

Izvršno povjerenstvo za poljogospodarsko zemljište, koju imenuje gradonačelnik na prijedlog Odjela, vrši dodjelu zemljišta iz članaka 59, 60, 66 i 67 (u sastav ovog izvršnog povjerenstva obvezno ulaze i predstavnici sela u kojima se vrši raspodjela).

Uvjete rada ovoga povjerenstva i uvjete pružanja mu informacijske i druge potpore utvrđuje gradonačelnik na prijedlog Odjela.

Zabrana nomadske ispaše

Razlozi za zabranu ispaše

Članak 71

Radi zaštite poljogospodarskog bilja i radi sprječavanja pojave i širenja zaraznih bolesti životinja, te radi zaštite zdravlja ljudi od zoonoza, koje se sa ovaca mogu prenijeti na ljude, zabranjuje se nomadska ispaša ovaca, ovnova i janjadi (u daljnjem tekstu: ovce) na poljogospodarskom zemljištu.

Pod nomadskom ispašom ovaca u smislu ovoga zakona smatra se ispaša ovaca gonjenjem preko poljogospodarskog zemljišta, ispaša ovaca na poljogospodarskom zemljištu izvan mjesta prebivališta, odnosno sjedišta držaoca ovaca, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Držalac ovaca

Članak 72

Držaocem ovaca, u smislu ovoga zakona smatra se vlasnik, odnosno korisnik ovaca, kao i druge osobe koje napasaju stoku.

Ne smatra se nomadskom ispašom ovaca

Članak 73

Ne smatra se nomadskom ispašom ovaca, u smislu ovoga zakona, uobičajena ispaša ovaca, ispaša ovaca na zemljištima koja su vlasništvo držalaca ovaca ili na zemljištima koja su uzeli u zakup.

Ispaša ovaca na zakupljenom zemljištu

Članak 74

Nomadskom ispašom u smislu članka 70 stavak 2 ovoga zakona ne smatra se ispaša koja se ostvaruje pod uvjetom da se doprema ovaca vrši prevoznim sredstvima i da je držalac ovaca zaključio ugovor sa zakupodavcem zemljišta za ispašu ovaca na tome zemljištu.

Ugovor iz stavka 1 ovoga članka mora sadržavati podatke o zakupodavcu i zakupoprincu zemljišta, o vremenu za koje je ugovorena ispaša, o broju ovaca koje se mogu napasati, o površini zemljišta i mjestu (katastarske čestice gdje se zemljište nalazi).

Ugovor iz stavka 1 ovoga članka registrira se kod Odjela za javni registar i Odjela za poljogospodarstvo.

Vlada će donijeti posebni propis

Članak 75

Vlada na prijedlog Odjela za poljogospodarstvo donijet će propis kojim će detaljnije odrediti elemente zabrane nomadske ispaše stoke.

6. UPORABA POLJOGOSPODARSKOG ZEMLJIŠTA U SUSTAVU ZA NAVODNJAVANJE

Godišnji program navodnjavanja

Članak 76

Poljogospodarsko zemljište na području na kome je izgrađen sustav za navodnjavanje rabi se po godišnjem programu navodnjavanja, odnosno uporabe (u daljnjem tekstu: program), koji donosi pravna osoba koja upravlja sustavom za navodnjavanje (u daljnjem tekstu: poduzeće), a koji sadrži osobito površinu zemljišta koje se može navodnjavati, plan zalivnih polja i dionica, način uporabe poljogospodarskog zemljišta, dužinu trajanja navodnjavanja i količinu vode za navodnjavanje.

Godišnji program se donosi uz suglasnost Skupštine Distrikta.

Poduzeće je dužno korisnika poljogospodarskog zemljišta u sustavu za navodnjavanje obavijestiti o godišnjem programu uporabe sustava.

Obveze pravne osobe koje upravlja sustavom za navodnjavanje

Članak 77

Poduzeće je dužno redovito održavati sustav za navodnjavanje (uništavanje korova, uklanjanje nanosa mulja, održavanje cjevne mreže, crpki i dr.).

Poduzeće je dužno osigurati redovitu kontrolu kvalitete vode na sadržaj opasnih i štetnih materija i voditi o tome evidenciju.

Obveze vlasnika i korisnika poljogospodarskog zemljišta

Članak 78

Vlasnici i korisnici poljogospodarskog zemljišta u sustavu za navodnjavanje obvezni su zaštititi na svojim parcelama sustave za navodnjavanje - odvodnjavanje, kao i elektroenergetsku opremu i instalacije.

Međusobni odnosi korisnika sustava za navodnjavanje

Članak 79

Korisnik poljogospodarskog zemljišta u sustavu za navodnjavanje dužan je rabiti sustav za navodnjavanje sukladno programu iz članka 76 ovoga zakona.

Međusobni odnosi poduzeća i korisnika sustava za navodnjavanje uređuju se ugovorom, u pogledu uporabe, održavanja i osiguravanja funkcioniranja tog sustava, kao i utvrđivanje visine naknade za uporabu vode iz sustava.

Osnivanje vodnih zadruga

Članak 80

Radi izgradnje sustava za navodnjavanje poljogospodarskog zemljišta i izvođenja radova na dovodu i razvodu vode u sustavu za navodnjavanje, te radi uporabe toga sustava, koji je od interesa za seosko naselje (ili dio naselja) ili više naselja, mogu se osnivati vodne zadruge.

U pogledu osnivanja ovih zadruga, članstva, imovinskopravnih odnosa i drugih pitanja od značaja za rad vodne zadruge, primjenjuju se propisi o poljodjelskim zadrugama.

V. PROMET POLJOGOSPODARSKIM ZEMLJIŠTEM

Definicija

Članak 81

Pod prometom poljogospodarskim zemljištem podrazumijeva se, prema ovom zakonu, prijenos vlasničkog prava pravnim poslovima među živim osobama i pravnim poslovima za slučaj smrti.

Poljogospodarska zemljišta, šume i gospodarstva mogu se u prometu među živim osobama prodati ili otuđiti na drugi način u postupku i na način uređen ovim zakonom, ako za šume nije zakonom uređeno drugačije.

Nasljeđivanje poljogospodarskog zemljišta i nedozvoljenost dijeljenja pojedinačnih čestica poljogospodarskog zemljišta

Članak 82

Pojedinačne parcele poljogospodarskog zemljišta (katastarske čestice), koje se nasljeđuju na osnovama Zakona o nasljeđivanju, ne smiju se dijeliti (komadati) među nasljednicima.

Pravni poslovi, koji imaju karakter prometa poljogospodarskog zemljišta, na osnovama članaka od 81 do 89 ovoga zakona, nisu dozvoljeni ako izazivaju dijeljenje (komadanje) pojedinačnih čestica poljogospodarskog zemljišta.

Zadobivanje vlasničkog prava

Članak 83

Zadobivanje vlasničkog prava na poljogospodarskom zemljištu, šumi ili na imanju, pravnim poslovima među živima i pravnim poslovima za slučaj smrti, moguće je samo na osnovi odobrenja gradonačelnika. Gradonačelnik izdaje odluku kojom odobrava pravni posao, a po prethodnom mišljenju Odjela za poljogospodarsko zemljište, šumu ili imanje.

Odobrenje iz stavka 1 ovoga članka nije potrebno ako se radi o zadobivanju poljogospodarskog zemljišta, šume ili imanja:

- u okviru gospodarskih operacija prostornog uređenja;
- među supružnicima, odnosno s njima izjednačenim partnerima;
- zbog gradnje infrastrukturnih objekata i uređaja iz članka 24 stavak 1 ovoga zakona;
- u okviru i povezano s osiguranjem nadoknađenih zemljišta, sukladno čime se nadoknađuje zemljište poljogospodarskom proizvođaču oduzeto radi izgradnje infrastrukturnih objekata i uređaja.

Odobrenje pravnog posla za zadobivanje poljogospodarskog zemljišta, imanja ili šume se ne izdaje (zahtjevi za izdavanje odobrenja će biti odbijeni):

- ako nisu ispunjeni uvjeti iz članka 82 ovoga zakona;
- ako promet nije tekao po postupku i na način uređen ovim zakonom;
- ako nije uzet u obzir redoslijed kupaca koji imaju prvenstvo po članku 85 ovoga zakona;
- ako osoba koja zadobiva poljogospodarsko zemljište nije osposobljena (stručno i strojevima i uređajima) za poljogospodarsku proizvodnju ili je na drugi način očito da osoba koja dobive zemljište neće ga obrađivati u smislu članka 18 ovoga zakona;
- ako se na zemljištu, koje je bilo uređeno komasacijom, bitno pogorša postignuta odgovarajuća podjela zemljišta;
- ako bi moglo doći do neekonomične podjele zemljišnog posjeda;
- ako prodajna cijena zemljišta bitno odstupa od prodajne vrijednosti okolnih zemljišta koja se mogu uporediti. U tome slučaju Odjel može, po službenoj dužnosti, pokrenuti postupak za određivanje odgovarajuće cijene zemljišta, po članku 84 ovoga zakona;
- ako se zadobijaju poljogospodarska zemljišta, šume ili imanja, odnosno njihovi dijelovi, i time se uvećava veleposjed za preko 200 ha uspoređene poljogospodarske površine stečene po Zakonu o nasljeđivanju, odnosno da se posjed poveća na više od ukupno 600 ha poljogospodarskog zemljišta stečenog pravnim poslovima među živima, osim ako se radi o zadobivanju u vlasništvo Brčko distrikta;
- ako kupovina ima svrhu preprodaje;
- ako bi bili ugroženi interesi Brčko distrikta, što utvrđuje Skupština;
- ako bi poljogospodarsko zemljište zadobila neka fizička ili pravna osoba kojoj ono nije potrebno za bavljenje poljogospodarskom djelatnošću;
- ako bi pravni posao očito doveo do uporabe zemljišta koja je u suprotnosti s njegovom namjenom.

Odobrenje pravnog posla iz članka 83 na poljogospodarskom zemljištu

Članak 84

Zahtjev za izdavanje odobrenja pravnog posla iz članka 83 ovog zakona predaje gradonačelniku ona osoba koja zadobija nekretnine. Zahtjevu je potrebno priložiti zaključen ugovor o pravnom poslu.

Strane u postupku izdavanja odobrenja su ugovorne strane, osim u onom dijelu koji se odnosi na primjenu odredbi iz članka 86 ovoga zakona gdje je strana u postupku – svaka osoba koja ima prvenstvo u kupovini, za zemljište ponuđeno na osnovama članka 85 ovoga zakona.

Ako za pravni posao odobrenje nije potrebno, to potvrđuje u pisanom obliku gradonačelnik. Ako se ne radi o slučajevima kada se potvrda izdaje, izdavanje potvrde se odbija odlukom u upravnom postupku.

Gradonačelnik izdaje odobrenje ili ga odbija u upravnom postupku u roku od 30 dana po prijemu potpunog zahtjeva. Ako odluka, odnosno potvrda nije izdana u tome roku, smatra se da odobrenje, odnosno potvrda nije izdana.

O žalbama na izdano ili neizdano odobrenje odlučuje, u drugom stupnju, Apelacijsko povjerenstvo.

Ovjera potpisa na ugovoru o otuđenju poljogospodarskog zemljišta, šume ili imanja i zemljišnoknjižni prijenos vlasničkog prava, moguća je samo na osnovi odobrenja, odnosno potvrde iz ovoga članka.

Pravni poslovi, zaključeni bez odobrenja, odnosno potvrde, ili u suprotnosti s njima, su ništavni.

Uručenje ponude za prodaju zemljišta

Članak 85

Fizička ili pravna osoba koja ima namjeru prodati poljogospodarsko zemljište, imanje ili šumu, mora uručiti ponudu u tri primjerka Odjelu. Ponuda mora sadržavati podatke o poljogospodarskom zemljištu, šumi, odnosno imanju cijenu i druge uvjete prodaje.

Cijena iz stavka 1 ovoga članka uzima se kao početna cijena na dražbi za prodaju predmetnog zemljišta.

Pravo prvenstva pri kupovini

Članak 86

Pri kupovini poljogospodarskog zemljišta, poljogospodarskog imanja ili šume, ako Zakonom o šumama nije određeno drugačije za šume, Odjel utvrđuje pravo prvenstva, provodeći princip prava prvenstva pri kupovini prema sljedećem redoslijedu:

1. pravo preče kupovine po redoslijedu utvrđene u članku 16 ovoga zakona;
2. poljogospodarska organizacija, kojoj je zemljište ili manje potrebno za vršenje poljogospodarske odnosno šumske djelatnosti.

Pod jednakim uvjetima, pravo prvenstva među poljogospodarstvenicima ima onaj kome je poljogospodarska djelatnost jedina ili glavna djelatnost. Poljogospodarska djelatnost se smatra za glavnu djelatnost ako proizvodi, odnosno sredstva dobivena na osnovama vršenja te djelatnosti, predstavljaju toj osobi glavni izvor sredstava za život.

Ukoliko Odjel ovlašten za provođenje principa prava prvenstva utvrdi da za provođenje ovog principa, u konkretnom slučaju, ne postoje uvjeti, izdaje o tome potvrdu zainteresiranoj osobi.

OBITELJSKA POLJOGOSPODARSKA GOSPODARSTVA

– na listi prvenstva

Članak 87

Na listu prava prvenstva iz članka 86 mogu biti uvršteni samo djelatnici u poljogospodarstvu u Brčko distriktu u kojoj se vrši rangiranje.

Obiteljsko poljogospodarsko gospodarstvo može biti uvršteno na listu prava prvenstva:

- ako je vlasnik, zakupac, odnosno na drugi način korisnik poljogospodarskog zemljišta, to zemljište obrađuje sam ili uz pomoć drugih i za to obrađivanje je odgovarajuće osposobljen i iz poljogospodarske djelatnosti dobiva značajan dio dohotka;
- ako je član obitelji osobe iz prve alineje ovoga stavka, ako obavlja poljogospodarsku djelatnost na imanju kao jedinu, odnosno glavnu djelatnost i za to je odgovarajuće osposobljen. Poljogospodarska djelatnost se ubraja u glavnu djelatnost ako proizvod, odnosno sredstva, dobivena iz te djelatnosti, znače toj osobi glavni izvor sredstava za život;
- ako je iz poljogospodarske djelatnosti na imanju dobivao značajan dio dohotka, pa zbog starosti ili nesposobnosti za rad ne obavlja poljogospodarsku djelatnost na imanju, ako se brine o uporabi poljogospodarskog zemljišta sukladno ovom zakonu;
- ako da izjavu na zapisnik Odjelu poljogospodarstva da će sam ili uz pomoć drugih obrađivati poljogospodarska zemljišta, koje će osigurati, što dokumentira predugovorima o zakupu, da će iz poljogospodarske djelatnosti na tim zemljištima dobivati značajan dio dohotka i da ispunjava uvjete u pogledu osposobljenosti iz alineje 2 ovoga stavka.

Kao značajan dohodak iz poljogospodarske djelatnosti iz stavka 1 ovoga članka, a to su sve poljogospodarske djelatnosti prema propisima o standardnoj klasifikaciji djelatnosti, prema ovom zakonu smatra se vrijednost poljogospodarskih proizvoda proizvedenih na imanju u ekonomskoj godini koji dostižu iznos od najmanje 2/3 prosječnih godišnjih primanja od plana Brčko distrikta u istom razdoblju.

Poljogospodarstvenik mora posjedovati stručnu naobrazbu u poljogospodarstvu prema programu poljogospodarskih stručnih ili srednjih škola ili obavljenu provjeru znanja iz poljogospodarstva u srednjoj poljogospodarskoj školi.

U smislu ovoga zakona, poljogospodarska organizacija je ekonomsko društvo, poljodjelska zadruga ili druga pravna osoba, koja je registrirana za poljogospodarsku djelatnost i na zemljištu ispunjava i druge propisane uvjete za obavljanje te djelatnosti.

Ako dođe u sumnju to da li je fizička osoba poljogospodarstvenik, odnosno pravna osoba poljogospodarska organizacija, o tome odlučuje Odjel poljogospodarstva gdje se nalazi dio poljogospodarskog zemljišta koje djelatnik u poljogospodarstvu obrađuje, odnosno poljogospodarska organizacija rabi za obavljanje djelatnosti. U primjeru iz 3 alineje stavka 1 ovoga članka o ispunjavanju uvjeta odlučuje za poljogospodarstvenika Odjel poljogospodarstva.

U Brčko distriktu propise kojima se uređuju detaljniji uvjeti koje moraju ispunjavati poljogospodarske organizacije i o sadržaju i načinu na koji se obavlja provjera znanja poljogospodarstvenika donosi gradonačelnik na prijedlog Odjela.

Postupak Odjela poljogospodarstva

Članak 88

Odjel poljogospodarstva će se pobrinuti da se ponuda iz članka 84 ovoga zakona bez odlaganja izloži istodobno na oglasnoj ploči: Vlade, Odjela poljogospodarstva i Savjetodavne službe.

Rok za prijam ponuda zainteresiranih kupaca i za izbor najpovoljnijih ponuđača je 30 dana od dana kada je ponuda izložena na oglasnoj ploči Odjela poljogospodarstva.

Ako u roku navedenom u prethodnom stavku 2 ovoga članka nitko ne prihvati ponudu, prodavač mora ponoviti ponudu, ako i dalje želi prodati poljogospodarsko zemljište.

Prihvatanje ponude od strane potencijalnog kupca

Članak 89

Tko želi kupiti zemljište koje je dano na prodaju, na osnovama članka 87, mora dati pisanu izjavu o prihvatanju ponude i o sudjelovanju na dražbenoj prodaji predmetnog zemljišta, koju šalje preporučenom pošiljkom prodavaču i Odjelu.

Ako potencijalni kupac smatra da cijena u ponudi bitno prelazi vrijednost ponuđenog zemljišta, može u roku od 30 dana od izlaganja ponude na oglasnoj ploči Vlade, Odjela i Savjetodavne službe da pokrene postupak za utvrđivanje dražbene vrijednosti ponuđenog zemljišta po metodologiji propisanoj u Odjelu. Ako se na tim osnovama utvrdi niža početna vrijednost zemljišta od vrijednosti koju je ponudio prodavač – Odjel upoznaje, u pisanom obliku, prodavača zemljišta o novoutvrđenoj nižoj vrijednosti.

Ako u roku od 15 dana, nakon što je prodavač saznao za novoutvrđenu vrijednost iz stavka 2, ponudu ne povuče, prećutno je pristao na prodaju zemljišta na dražbi na bazi te novoutvrđene vrijednosti kao početne. O nižoj novoutvrđenoj cijeni šalje se obavijest potencijalnim kupcima.

Izjava o povlačenju ponude iz stavka 3 ovoga članka je važeća ako je prodavač pošalje Odjelu poljogospodarstva preporučenom pošiljkom.

Metodologiju za utvrđivanje dražbene vrijednosti poljogospodarskog zemljišta i šuma iz stavka 2 ovoga članka izdaje gradonačelnik na prijedlog Odjela za poljogospodarstvo.

Prije izdavanja i razglašavanja odluke o izlaganju na javnoj dražbi dobivenog poljogospodarskog zemljišta, šume ili imanja, Odjel poljogospodarstva mora da osigura suglasnost izvršnog suda za vođenje postupka dražbe. Za izdavanje ove suglasnosti izvršni sud mora dobiti potvrdu od Odjela poljogospodarstva da li je moguć prijenos vlasništva na onog tko ponudi najvišu cijenu. Ako postoje zakonske smetnje za predmetni prijenos vlasništva i ako postoji neka od smetnji za rangiranje potencijalnih kupaca na osnovama članka 86, sud odbija zahtjev izvršne jedinice za vođenje postupka javne dražbe, odlukom u upravnom postupku.

Ukoliko su ispunjeni uvjeti iz stavka 6 ovoga članka, izvršni sud odobrava vođenje postupka javne dražbe.

Vršitelj dražbe mora priložiti uz zahtjev, usmjeren prema Odjelu poljogospodarstva, podatke o državljanstvu osobe koja je na dražbi dobila zemljište, šumu ili imanje i njegovu izjavu o budućoj uporabi nekretnina.

Ako Odjel poljogospodarstva utvrdi da je namjena zemljišta iz stavka 8 ovoga članka u suprotnosti s ovim zakonom, vršitelj dražbe mora ukinuti svoju odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača i po pravomoćnosti ove odluke raspisati novu dražbu, po službenoj dužnosti.

VI. ZAKUP POLJOGOSPODARSKOG ZEMLJIŠTA

Predmet zakupa

Članak 90

Predmet zakupa je poljogospodarsko zemljište sa objektima koji mu pripadaju, opremom i višegodišnjim zasadima.

Ugovor o zakupu poljogospodarskog zemljišta (u daljnjem tekstu: ugovor o zakupu) mora sadržavati posebno: podatke iz zemljišnog registra i zemljišnog katastra o zemljištima danim u zakup, opis i neamortiziranu vrijednost objekata, opreme i zasada iz prethodnog stavka ovoga članka, amortizacijsko razdoblje za višegodišnje zasade, visinu zakupnine, vrijeme i namjenu zakupa i klauzulu o tome da li se pravo zakupa nasljeđuje ili ne.

Ako se radi o nasljednom zakupu onda se za nasljeđivanje zakupnog prava primjenjuju zakonske odredbe koje reguliraju pitanja o nasljeđivanju poljogospodarskih imanja, ukoliko imanja, odnosno zemljišta u vlasništvu zakupca, sama ili zajedno sa zemljištima, odnosno s imanjem koje ima u zakupu, ili zakupljena zemljišta ili imanja, ispunjavaju uvjete za tretman kao zaštićeno imanje. Ako ovaj uvjet nije ispunjen, zakupno pravo se nasljeđuje po općim propisima.

U slučaju da vlasnik zemljišta nije istodobno i vlasnik višegodišnjih zasada i opreme, predmet zakupa može biti samo zemljište zajedno s višegodišnjim zasadima i opremom koja mu pripada, ukoliko ih nije moguće ukloniti, bez štete. Višegodišnji zasad dijeli sudbinu zemljišta.

Ugovor o zakupu mora biti zaključen u pisanom obliku. Ugovor o zakupu koji nije zaključen u pisanom obliku nema pravni učinak.

Primjena članaka od 83 do 88 i primjena Zakona o obligacijskim odnosima

Članak 91

Odredbe članka od 83 do 88 ovoga zakona se logično primjenjuju i na zakup:

1. Pravni posao davanja poljogospodarskog zemljišta pod zakup podliježe odobrenju na osnovama članka od 83 do 84 od Odjela poljogospodarstva;
2. Ponuda za davanje poljogospodarskog zemljišta pod zakup uručuje se sukladno članku 85 Zakona;
3. I pri uzimanju poljogospodarskog zemljišta pod zakup utvrđuje se redoslijed prava prvenstva, na osnovama članka 86 ovoga zakona;
4. I kod uzimanja poljogospodarskog zemljišta i zakup na listu prvenstva mogu biti uvršteni samo djelatnici u poljogospodarstvu (članak 87 Zakona);
5. Oglašavanje davanja poljogospodarskog zemljišta pod zakup, od strane Odjela poljogospodarstva vrši se na osnovi članka 88;
6. Izbor najpovoljnijeg ponuđača (javna dražba) za uzimanje poljogospodarskog zemljišta pod zakup vrši se na osnovama članka 89 ovoga zakona kao i predradnje i radnje koje slijede posle akcije.

Za zakupne odnose se po ovom zakonu primjenjuju i odredbe Zakona o obligacijskim odnosima, ukoliko ovim zakonom nije drugačije uređeno.

U slučaju da su predmet zakupa nekretnine koje su u vlasništvu Brčko distrikta nije potrebna dozvola i mišljenje.

Registriranje zakupnog odnosa u zemljišnom registru - katastru

Članak 92

Zakupni odnos se registrira u zemljišnu knjigu i u zemljišni katastar, sukladno propisima.

Zakupodavac, ili ako je ugovorom utvrđeno da je to zakupac – mora predložiti upis zakupnog odnosa u zemljišnu knjigu i zemljišni katastar u roku od 30 dana od prijama odobrenja pravnog posla, odnosno potvrde iz članka 83 ovoga zakona. Brisanje zakupnog odnosa mora se izvršiti u roku od 30 dana od njegovog prestanka.

Vrijeme zakupa

Članak 93

Vrijeme zakupa mora odgovarati uporabnoj namjeni zakupljenog zemljišta i ne smije biti kraće od:

- 25 godina, ako zemljište služi za podizanje zasada vinograda, voćnjaka ili polja hmelja;
- 15 godina, ako zemljište služi za podizanje zasada brzorastućih lišćara;
- 10 godina, ako poljogospodarsko zemljište služi za druge poljogospodarske svrhe.

Ako već postoje trajni zasadi na zakupljenom poljogospodarskom zemljištu zakupni odnos se može sklopiti i za vrijeme dok zasadi ne budu amortizirani.

Ako zakupodavac, po objavljivanju ponude o zakupu na način iz članka 87 ovoga zakona ne može sklopiti zakupne ugovore u rokovima propisanim stavkom 1 ovoga članka ili ako je tako uređeno zakonom, može dati poljogospodarsko zemljište u zakup i za kraće vrijeme.

Zakupni odnosi iz posebnih razloga

Članak 94

Za zakupne odnose, koji se sklapaju iz posebnih razloga, kao na primjer: zbog odlaska u vojsku ili na privremeni rad u inozemstvo, zbog bolesti ili sličnog, za vrijeme dok ti razlozi traju, ali ne više od dvije godine, odredbe ovog poglavlja (o zakupu) ovoga zakona ne važe, osim odredbi o sklapanju pisanog ugovora o zakupu i upisu u zemljišnu knjigu i zemljišni katastar.

Produženje ugovora o zakupu

Članak 95

Ugovor o zakupu se produžava za prvobitno ugovoreno vrijeme ako u najmanje šestomjesečnom razdoblju prije isteka ugovora nijedna ugovorna strana ne otkaže ugovor, osim ako se strane ne dogovore drugačije i to navedu u ugovoru.

Zakupoprimac ima pravo prioritnog produženja ugovora o zakupu ako za vrijeme trajanja zakupa nije kršio odredbe ugovora o zakupu.

Sporazumni prestanak ugovornog odnosa

Članak 96

Ugovor o zakupu može u svakom trenutku sporazumno da prestane važiti.

Ugovor o zakupu prestaje važiti i ako zakupljeno zemljište, sukladno zakonu, prestane biti poljogospodarsko zemljište.

Raskid ugovora od strane zakupodavca

Članak 97

Zakupodavac može istupiti iz ugovornog odnosa ako zakupac:

- obrađuje zakupljeno zemljište u suprotnosti sa sklopljenim ugovorom;
- ne rabi zemljište kao dobar gospodar;
- daje zakupljeno zemljište u podzakup, u suprotnosti s ugovorom o zakupu.

Inicijativa za raskid ugovora od strane oštećene strane

Članak 98

Ako bi, zbog događaja koje u trenutku sklapanja ugovora o zakupu nije bilo moguće očekivati, ispunjene obveze postalo za jednu od strana očito preteško, ili bi joj prouzrokovalo prevelik gubitak, oštećena strana može zahtjevati da se ugovor promjeni ili ukine.

Prilikom procjene da li zahtjev za promjenu ili ukidanje ugovora o zakupu ima osnove treba imati u vidu koristi obaju strana, kao na primjer: onemogućavanje radova prostornog uređenja, bolest, onemoćalost ili drugačija nemogućnost za rad zakupca.

Proglašenje ugovora ništavnim

Članak 99

Ugovor o zakupu, kojim se određuje zakupnina u obliku rada na imanju zakupodavca ili u obliku udjela od predviđenog proizvoda, odnosno predviđenog dohotka, je ništavan.

Ako zakupac zasadi trajne zasade

Članak 100

Ako zakupac zasadi trajne zasade bez suglasnosti zakupodavca nema pravo na povrat neamortizirane vrijednosti zasada nakon prestanka važenja ugovora o zakupu.

Ako ugovor o zakupu ne određuje drugačije

Članak 101

Ako ugovor o zakupu ne određuje drugačije zakupac može postaviti na zakupljenom zemljištu pomoćne objekte koji mu služe za ciljnu uporabu zemljišta.

Prava zakupodavca na zasađene trajne zasade

Članak 102

Po prestanku zakupa zakupodavac ima pravo na zasađene višegodišnje zasade i izgrađene objekte i uređaje a zakupcu mora plaćati njihovu još neamortiziranu vrijednost, ako su zasadi, odnosno objekti i uređaji, bili izgrađeni uz njegovu suglasnost, ako ugovorom o zakupu nije određeno drugačije. Zakupac nema pravo da zahtjeva isplatu neamortizirane vrijednosti višegodišnjih zasada ako ugovorni odnos prestaje na njegov zahtjev ili zbog njegove krivnje.

Druga prava zakupodavca i zakupca

Članak 103

Višegodišnji zasadi, objekti i uređaji pripadaju zakupodavcu bez nadoknade ako su bili podignuti bez njegove suglasnosti. Zakupac ima pravo demontirati uređaje, ako je to moguće ostvariti bez štete.

VII. UREĐENJE POLJOGOSPODARSKOG ZEMLJIŠTA

1. ZAJEDNIČKE ODREDBE

Definicija

Članak 104

Uređenjem poljogospodarskog zemljišta, u smislu ovoga zakona, smatra se: arondacija poljogospodarskih zemljišta, komasacija, izgradnja sustava za navodnjavanje i odvodnjavanje na poljogospodarskom zemljištu, i zaštita od erozija.

Inicijatori uređenja poljogospodarskog zemljišta

Članak 105

Poticaaj za uređenje poljogospodarskih zemljišta daju vlasnici poljogospodarskih zemljišta, odnosno njihove zajednice ili druge pravne osobe, po ovlasti vlasnika poljogospodarskih zemljišta.

Uređenje poljogospodarskih zemljišta se, po pravilu, obavlja na osnovama sporazuma među vlasnicima poljogospodarskih zemljišta.

Uređenje poljogospodarskih zemljišta se može obaviti i protiv volje njihovih vlasnika, ali samo uz uvjete i po postupku koje uređuje ovaj zakon.

Savjetodavna poljogospodarska služba pomaže vlasnicima poljogospodarskih zemljišta prilikom uobličavanja inicijative za uređenje poljogospodarskih zemljišta, prilikom provođenja te inicijative i u postupku uređenja.

Prava i obveze zemljoposjednika

Članak 106

Vlasnici, zakupci, odnosno drugi korisnici poljogospodarskih zemljišta na području na kojem se ostvaruje uređenje moraju dozvoliti pristup na svoja zemljišta radnicima geodetskih, vodnozemljišnih i drugih organizacija, koje obavljaju radove u vezi s pripremom i izvođenjem agrarnih operacija i djelovanjem, kao i održavanje melioracijskih objekata i uređaja. Ista obveza se odnosi i na omogućavanje rada i osobama koje imaju pravo da mjere, snimaju, projektiraju ili obilježavaju zemljišta i vode, kada je to potrebno za poslove uređenja.

Vlasnici, zakupci i drugi korisnici zemljišta imaju pravo na nadoknadu za štetu prouzrokovanu radnjama iz prethodnog stavka ovoga članka.

Odluku o dozvoli pristupa na zemljište po prvom stavu ovoga članka i o nadoknadi iz stavka 2 ovoga članka, na zahtjev oštećenog, izdaje Odjel poljogospodarstva. Žalba protiv ove odluke neće zadržati njeno izvršenje.

Otklanjanje smetnji za uređenje zemljišta

Članak 107

Gradonačelnik na prijedlog Odjela može odrediti da se u određenom roku uklone pojedini objekti, koji ometaju izvođenje operacije uređenja.

Odluka o uklanjanju može se izdati tek kada je odluka o uređenju usvojena kao konačna, odnosno kada počinje važiti propis o provođenju operacije uređenja.

Naknada za uklonjene objekte iz stavka 1 ovoga članka, koju plaćaju oni u čiju se korist izvodi operacija uređenja, odmjerit će se prema propisima o eksproprijaciji.

Obeštećenje oštećenih operacijom uređenja

Članak 108

Ako zbog izgradnje infrastrukturnih objekata (ceste, vodne akumulacije, kanali i slično) ili izgradnje objekata i drugačije kompleksne gradnje nastane usitnjavanje poljogospodarskih parcela, teži pristup do njih ili teže obrađivanje, investitor takvih objekata mora platiti posebne troškove uređenja.

Potrebne operacije uređenja iz stavka 1 ovoga članka i obvezne isplate za njih određuju se u dozvoli za gradnju takvog objekta.

Upis u zemljišni registar - katastar

Članak 109

Za operacije uređenja poljogospodarskog zemljišta obvezan je upis u zemljišni registar - katastar.

2. ARONDACIJA

Cilj arondacija

Članak 110

Arondacija (zaokruživanje) poljogospodarskih zemljišta može se izvesti u korist vlasnika poljogospodarskog zemljišta, ako će se zemljište, koje će se na ovim osnovama pripojiti, uporabiti za poljogospodarsku proizvodnju.

Arondacija se može izvesti i u korist Brčko distrikta, na osnovu ugovora, ako se radi o zajedničkoj obnovi ili podizanju višegodišnjih zasada, ili ako se radi o zajedničkoj obradi.

Podnošenje prijedloga za arondaciju

Članak 111

Nositelji arondacijskog prava iz prethodnog članka 110 mogu uložiti prijedlog za arondaciju:

- ako imaju na zaokruženom području usitnjena zemljišta ili ako se tuđe zemljište nalazi na združenom zemljišnom kompleksu;
- ako nude vlasniku za zemljište, koje bi pripojili, drugo odgovarajuće zemljište iste katastarske kulture i katastarske klase, uzimanjem u obzir prethodno usklađenog stvarnog stanja u zemljišnom katastru; ako takvog zemljišta nemaju, onda drugo zemljište odgovarajuće veličine, pri čemu se vrijednost utvrđuje prema propisanoj metodologiji iz članka 89 ovoga zakona, uzimanjem u obzir prethodno usklađenog stvarnog stanja u zemljišnom katastru;
- ako dokažu da raspoložu mogućnostima za ostvarenje namjena za koje predlažu arondaciju.

Bez obzira na odredbe druge alineje prethodnog stavka 1 ovoga članka može se isplatiti novčana nadoknada, ako se dotadašnji vlasnik slaže s takvom naknadom.

Obveze predlagača arondacije

Članak 112

Predlagač arondacije mora navesti namjenu arondacije, prikazati da su ispunjeni uvjeti iz članaka 105 i 106 ovoga zakona, izjaviti da dragovoljna međusobna razmjena poljogospodarskih zemljišta nije bila postignuta, da prijedlogu priloži popis usitnjenih zemljišta ili zemljišta u združenom zemljišnom kompleksu, koje bi se arondirale, popis zemljišta koja bi se pripojila i popis zemljišta koje predlagač arondacije daje u nadoknadu za pripojena zemljišta.

Predlagač prijedlogu prilaže i mišljenje Savjetodavne poljogospodarske službe o opravdanosti namjeravane arondacije.

Nadoknada za zgrade

Članak 113

Nadoknada za zgrade, druge objekte ili zasade određuje se sporazumno. Ako ne dođe do sporazuma, onda se po pravomoćnosti odluke o arondaciji o toj nadoknadi odlučuje prema propisima o eksproprijaciji.

Odluka o arondaciji

Članak 114

O prijedlogu za arondaciju odlučuje u upravnom postupku Odjel poljogospodarstva. Odlukom o arondaciji Odjel poljogospodarstva odlučuje i o pripajanju zemljišta zemljištu koje se arondira, o zemljištu koje se daje za pripojeno zemljište i o nadoknadi, za koju su se strane sporazumjele.

Troškove arondacijskog postupka snosi nositelj arondacijskog prava.

Uručenje arondiranog zemljišta

Članak 115

Zemljište, koje se arondacijom pripoji, uručuje se nositelju arondacijskog prava po pravomoćnosti odluke o arondaciji.

Prethodni vlasnik ima pravo zadržati u posjedu zemljište iz stavka 1 ovoga članka do žetve ili berbe usjeva, ali najkasnije do konca tekuće kalendarske godine.

Tretman upisanih hipoteka

Članak 116

Hipoteke i druga stvarna zaduženja, koja su upisana na pripojeno zemljište nositelja arondacijskog prava, osim zemljišnih namjena ako je to potrebno, gube pravnu važnost i brišu se iz zemljišne knjige.

Izbrisana zaduženja se, po službenoj dužnosti, knjiže na zemljište koje je bilo dano kao nadoknada za pripojeno zemljište.

Potrebu zemljišne namjene iz stavka 1 ovoga članka određuje Odjel poljogospodarstva. Protiv toga dijela presude nema dalje upravne žalbe, a oštećeni može zahtjevati, u roku od 30 dana od uručenja odluke o arondaciji, da ovlaštenu redoviti sud odluči o potrebi zemljišne namjene.

Moguće ukidanje odluke o arondaciji

Članak 117

Po pravomoćnosti odluke o arondaciji prethodni vlasnik pripojenog zemljišta može zahtjevati kod Odjela za poljogospodarstvo da ukine odluku o arondaciji:

- ako nositelj arondacijskog prava najkasnije u jednoj godini po pravomoćnosti odluke o arondaciji ne počne uređivati arondirana zemljišta;
- ako započeto uređivanje ne završi najkasnije tijekom pet godina od početka uređivanja;
- ako arondirana zemljišta u jednoj godini po pravomoćnosti odluke o arondaciji ne počne rabiti za poljogospodarsku proizvodnju, osim u slučaju ako je na osnovi upravnog akta ili propisa bila promjenjena namjena zemljišta.

Zahtjev iz prethodnog stavka ovoga članka prethodni vlasnik može uložiti u roku od tri mjeseca od dana kada je to saznao, ali najkasnije u roku od jedne godine nakon isteka rokova iz prethodnog stavka ovoga članka.

3. KOMASACIJA

Ciljevi vršenja komasacije

Članak 118

Uređenje poljogospodarskog zemljišta komasacijom može se vršiti ako se zbog velike usitnjenosti i nepravilnosti oblika katastarskih parcela zemljište ne može racionalno rabiti ili se ne mogu izvoditi melioracijski, protuerozijski i drugi radovi na uređenju zemljišta, kao i u slučaju kada se izgradnjom većih objekata (nasipi, kanali, ceste, željezničke pruge i dr.), uređenjem vodotoka i širenjem građevinske zone vrši dalje usitnjavanje postojećih katastarskih parcela i poremećaj cestovne i kanalske mreže.

Zemljišta na određenom području mogu se sastaviti i ponovno razdijeliti među prethodne vlasnike tako da svatko dobije što zaokruženija zemljišta (u daljnjem tekstu: komasacija).

Predmet komasacije su poljogospodarska zemljišta, a mogu biti i šume, građevinska zemljišta na kojima još nije počela izgradnja i druga zemljišta, kao i uređaji na tim zemljištima (u daljnjem tekstu: komasacijski fond).

Donošenje programa komasacije

Članak 119

Uvođenje komasacijskog postupka mogu predložiti: vlasnici zemljišta, a u njihovo ime – Povjerenstvo za komasaciju, njihova zajednica na osnovama ugovora ili pravna osoba.

Ovlaštene osobe iz stavka 1 ovoga članka ulažu prijedlog Odjelu za poljogospodarstvo.

Prijedlog za uvođenje komasacijskog postupka može se uložiti ako se sa komasacijom slažu vlasnici poljogospodarskih zemljišta koji imaju u vlasništvu više od 80% površine zemljišta na predviđenom komasacijskom području.

Prijedlogu za uvođenje komasacije potrebno je priložiti:

- predviđene granice komasacijskog područja;
- izvadak iz planskog akta Brčko distrikta, koji se odnosi na komasacijsko područje;
- prikaz postojećeg vlasničkog stanja;
- prijedlog idejne osnove uređenja komasacijskog područja, usklađen sa važećim prostornim planom i drugim usporednim agrarnim operacijama;
- predviđene granice uređenja zemljišnog katastra unutar područja komasacije;
- ocjenu očekivanih učinaka od komasacije;

- popis vlasnika zemljišta, s podacima o površinama koje imaju u posjedu na predviđenom komasacijskom području, s potpisanim izjavama vlasnika koji su suglasni za uvođenje komasacijskog postupka;
- imena članova odbora za komasaciju iz članka 126 ovoga zakona;
- ime i naziv investitora komasacije, koji mora biti pravna osoba, i njegovu suglasnost da preuzima prava, obveze i odgovornosti koje proizilaze iz investiranja na osnovama predmetne komasacije;
- financijsku konstrukciju pokrivanja troškova.

Odluka o uvođenju komasacije

Članak 120

Komasacija se provodi na osnovi programa Odjela za poljogospodarstvo.

U odluci o uvođenju komasacije može se odlučiti:

- da se u komasacijski fond uključe i šume, vodna i druga zemljišta, koja leže unutar komasacijskog područja, odnosno koja se pružaju duž njega;
- da se u komasacijski fond ne uključe pojedinačni vinogradi, voćnjaci, polja hmelja i druga zemljišta ili skupine takvih zemljišta, ako bi uključivanje istih ometalo svrsishodno izvođenje komasacije.

Odjel poljogospodarstva može promjenom ili dopunom pravomoćne odluke o uvođenju komasacije, naknadno promijeniti granice komasacijskog područja, ako se radi o povećanju, odnosno smanjenju do 10% površine komasacijskog područja, ako je to potrebno radi racionalnijeg izvođenja komasacije.

Odjel poljogospodarstva je odgovoran da uvođenje komasacije bude ubilježeno u zemljišnu knjigu i zemljišni katastar.

Ograničenja za provođenje komasacije

Članak 121

Komasacija poljogospodarskog zemljišta ne može se provoditi na području za koje nije donijet prostorni plan ili urbanističke uređajne osnove i osnove zaštite, uporabe i uređenja poljogospodarskog zemljišta.

U komasacijskom postupku nije dozvoljeno vraćanje u prethodno stanje i obnavljanje postupka.

Ako u izvođenju komasacije nastupe okolnosti koje onemogućavaju daljnju komasaciju Odjel za poljogospodarstvo može zaustaviti komasaciju, ako je stanje posjeda, koje je bilo u naturi pri uvođenju komasacije, još uvijek nepromijenjeno.

Strane u komasacijskom postupku

Članak 122

Strane u komasacijskom postupku su vlasnici zemljišta na komasacijskom području (u daljnjem tekstu: komasacijski sudionici) i drugi, koji imaju na zemljištima u komasacijskom fondu stvarna prava ili neki drugi pravni interes koji se oslanja na zakon.

Povjerenstvo za provođenje komasacije

Članak 123

Po stupnju na snagu odluke o provođenju komasacije Odjel za poljogospodarstvo imenuje povjerenstvo za provođenje komasacije (u daljnjem tekstu: povjerenstvo).

Povjerenstvo se sastoji od najmanje pet članova i isto toliko zamjenika. U povjerenstvo se imenuju, prije svega, stručnjaci pravne, poljogospodarske i geodetske struke i obvezno jedan vlasnik zemljišta, sudionik u komasaciji. Predsjednik povjerenstva je, po pravilu, diplomirani pravnik, s pravosudnim, odnosno pravnim državnim ispitom.

Članovi komasacijskog povjerenstva imaju položaj službenih osoba i mogu biti ovlaštene za vođenje komasacijskog postupka i vođenje drugih radnji u postupku.

Stručne i administrativne poslove povjerenstva obavlja tajnik povjerenstva, iz redova zaposlenih u Vladi na prijedlog Odjela, koga imenuje gradonačelnik.

Sudjelovanje sudova i drugih organa

Članak 124

Po stupnju na snagu odluke o provođenju komasacije sudovi i drugi organi dužni su dostavljati povjerenstvu pravomoćne odluke koje se odnose na promjene prava vlasništva i drugih stvarnih prava na nekretninama u komasacijskoj masi.

Blokada izgradnje na komasacijskom području

Članak 125

Od dana objavljivanja odluke o provođenju komasacije, do završetka postupka komasacije, zabranjen je promet zemljištima i parceliranje zemljišta. Na komasacijskom području ne može se vršiti izgradnja građevinskih objekata, izuzev u građevinskom području naseljenih mjesta. Nije dozvoljeno podizanje višegodišnjih zasada, voćnih i šumskih, ako odlukom za uređenje komasacijskog područja nije određeno drugačije.

Iznimno je dozvoljen promet zemljištima, do kraja objave elaborata o postojećem stanju zemljišta u komasacijskom fondu, ako se radi o smanjenju broja vlasnika ili suvlasničkih udjela, ako se radi o formalnom završetku pravnog posla za prijenos vlasništva na zemljištu koji je stvarno urađen. Bez obzira na fazu komasacije dozvoljen je prijenos vlasništva ako se radi o prijenosu vlasništva na Brčko distrikt ili odnosno prijenos vlasništva radi primjene prostornog izvršnog akta. Potvrdu da su ispunjeni uvjeti iz ovoga stavka ovoga članka izdaje Odjel za poljogospodarstvo. Ako uvjeti prema ovom stavku nisu ispunjeni, Odjel za poljogospodarstvo će odbiti izdati potvrde u odluci u upravnom postupku.

O promjenama vlasništva u tijeku komasacijskog postupka sud mora odlukom o uknjiženju u zemljišnu knjigu istovremeno obavijestiti Odjel za poljogospodarstvo koje vodi komasacijski postupak.

Ugovor sklopljen suprotno odredbama stavka 1 i stavka 2 ovoga članka je ništavan.

Vlasnik nema pravo naknade za ulaganja u zgradu, drugi objekat ili višegodišnji zasad na zemljištu u komasacionoj masi ako je ta ulaganja izvršio suprotno odredbama stavka 1 ovoga članka.

Posljedice uvođenja komasacijskog postupka, po stavku 1 ovoga članka prestaju s pravomoćnošću odluke o ponovnoj podjeli zemljišta. Isto tako te posljedice prestaju u slučaju ako se komasacija ne počne izvoditi u tijeku dvije godine po pravomoćnosti odluke o uvođenju komasacije.

Komasacijski odbor

Članak 126

Sudionici komasacije će, prije podnošenja zahtjeva za uvođenje komasacije, izglasovati među sobom komasacijsko povjerenstvo, koje ima sljedeće zadatke:

- da zastupa interese sudionika komasacije;
- da priprema prijedloge, koje prosljeđuje Odjelu za poljogospodarstvo;
- da sudjeluje u pripremi prijedloga elaborata o procjeni i o podjeli zemljišta iz komasacijskog fonda.

Komasacijsko povjerenstvo ne smije odlučivati o pravima sudionika komasacije.

Ulaganja u komasacijski fond

Članak 127

Kod ulaganja zemljišta u komasacijski fond mora se uzeti u obzir;

- stanje u zemljišnoj knjizi, s obzirom na vlasništvo i na druga stvarna prava;
- podatci zemljišnog katastra, s obzirom na položaj, površinu, katastarsku kulturu i katastarsku klasu;
- stvarno stanje, s obzirom na druge podatke.

Ako se stvarno stanje s obzirom na vlasnička prava i druga stvarna prava na zemljištima koja se ulažu u komasacijski fond, ne podudara sa stanjem u zemljišnoj knjizi, uzima se stvarno stanje, ako ono nije sporno. Time ne smiju biti oštećena prava koja netko ima na takvom poljogospodarskom zemljištu.

Vlasnik zemljišta može zahtijevati da mu se, do objave elaborata o postojećem stanju zemljišta na komasacijskom području, odredi stvarna površina njegovog zemljišta koje se unosi u komasacijski fond. Troškove ovog postupka snosi vlasnik zemljišta.

Osiguranje zemljišta za zajedničke potrebe

Članak 128

U postupku komasacije osigurava se zemljište za zajedničke potrebe naselja (zemljišta za izgradnju cestovne i kanalske mreže, za komunalne i druge potrebe naselja).

Zemljište iz stavka 1 ovoga članka osiguravaju sudionici komasacije srazmjerno unijetoj površini, odnosno vrijednosti, bez materijalne naknade.

Sudionici komasacije su dužni bez naknade ukloniti drvenu masu s međa i parcela pod degradiranim višegodišnjim zasadima.

Elaborati za komasaciju

Članak 129

U postupku komasacije izrađuje se i objavljuju sljedeći elaborati:

- elaborat o postojećem stanju zemljišta na komasacijskom području;
- elaborat o procjeni zemljišta na komasacijskom području;
- idejni projekt uređenja komasacijskog područja;
- elaborat o novoj podjeli zemljišta na komasacijskom području.

Elaborate iz stavka 1 ovoga članka izrađuje i operativne geodetske radove izvodi geodetska organizacija, koja je ovlaštena za izvođenje geodetskih upravnih radnji s radnicima koji su ovlašteni za izvođenje upravnog postupka. Geodetsku organizaciju bira investitor.

S obzirom na način i postupak objave elaborata po ovom članku logično se uporabljavaju odgovarajuće odluke zakona o zemljišnom katastru. Završetak, vrijeme i rok objave elaborata iz stavka 1 ovoga članka određuje Odjel za poljogospodarstvo. Rok objave ne smije biti kraći od 15 dana.

Odluka o objavi elaborata objavljuje se na uobičajen način.

Sudionici komasacije mogu na elaborate iz stavka 1 ovoga članka dati primjedbe i prijedloge, po objavi elaborata, a najkasnije u roku koji je utvrđen na samoj objavi elaborata. Primjedbe i prijedlozi na objavljene elaborate razmatraju se u postupku prije izdavanja odluke o novoj podjeli zemljišta.

Na zahtjev i o trošku sudionika komasacije, njemu se na licu mjesta pokazuje namjena poljogospodarskog zemljišta i omogućuje uvid u pisane dokumente.

Principi za vršenje komasacije

Članak 130

Svaki sudionik komasacije dobiva iz komasacijske mase što bolje grupirano odgovarajuće zemljište, približno ukupne vrijednosti, a po mogućnosti i istog boniteta, površine i približno jednake udaljenosti od naselja, kao što je bilo i zemljište koje je unio u komasacijsku masu.

Pri raspodjeli zemljišta iz komasacijske mase svaki sudionik komasacije mora dobiti što bolje zaokruženo zemljište, pravilnijeg oblika i na manjem broju mjesta nego što je unio u komasacijsku masu, ukoliko je unio zemljište na dva ili više mjesta.

Do komasiranih zemljišnih parcela potrebno je osigurati odgovarajući pristup.

Komasacijom se ne smiju pogoršati pristupi do zemljišta izvan komasacijskog područja.

Principi podjele komasacijske mase

Članak 131

Ukupna vrijednost zemljišta koja se daju iz komasacijske mase, uspoređena s ukupnom vrijednošću zemljišta koja je unesena u komasacijsku masu, ne može iskazivati indeks ispod 90, kao ni indeks iznad 110 (uključujući i umanjenje za zajedničke potrebe iz članka 128 Zakona), osim ako se povjerenstvo i sudionik komasacije drugačije ne sporazumiju.

Ukupna površina zemljišta koja se daje iz komasacijske mase ne može iskazivati indeks iznad 120, ni indeks ispod 80, uspoređujući ovu površinu s površinom koja je unesena u komasacijsku masu, osim ako se povjerenstvo i sudionik komasacije drugačije ne sporazumiju.

Ako sudionik komasacije dobije iz komasacijske mase veću vrijednost zemljišta od vrijednosti zemljišta koje je unio, umanjenu za masu odbitaka za zajedničke potrebe, razliku plaća u novcu, odnosno – ako dobije manju vrijednost zemljišta od vrijednosti zemljišta koje je unio, po odbitku vrijednosti zemljišta za zajedničke potrebe, razlika mu se isplaćuje u novcu.

U slučaju iz stavka 3 ovoga članka rješenjem o raspodjeli komasacijske mase utvrđuje se i visina plaćanja razlike u novcu i isplate u novcu.

Vodna zemljišta se dodjeljuju vlasnicima iz komasacijskog fonda vlasnicima određenim u propisima o očuvanju okoliša, odnosno o vodama.

Procjenjivanje vrijednosti zemljišta

Članak 132

Pri procjenjivanju vrijednosti zemljišta vrši se njihovo svrstavanje u vrijednosne klase. Za svaku vrijednosnu klasu određuje se vrijednost jednog četvornog metra, iskazana u vrijednosnim jedinicama. Iznos vrijednosne jedinice određuje se u novcu.

Metode i načine procjene i poravnanja razlika propisuje gradonačelnik preko Odjela ovlaštenog za poljogospodarstvo. O izboru metode za procjene, na prijedlog predlagača komasacije, odlučuje se u odluci o uvođenju komasacije.

Javni objekti na komasacijskom području

Članak 133

Ako se na komasacijskom području, radi cjelovitog uređenja zemljišta izgrade putovi, melioracijski kanali, vjetrobranski pojasevi ili drugi javni objekti, koji su utvrđeni elaboratima o komasaciji i Odlukom o uvođenju komasacije, pa se zbog toga smanji zajednička površina zemljišta, ili se zajednička površina zemljišta poveća iz drugih razloga, koje bi se podijelilo među sudionicima komasacije, svakom sudioniku komasacije se dodjeljuje, razmjerno uloženom zemljištu, razmjeno manja, odnosno veća površina zemljišta.

Odredbe stavka 1 ovoga članka logično se primjenjuju i za slučajevne intervencije na zemljištu, kada se smanjuje ili poveća zajednička površina zemljišta (odnošenje zemlje, nasipanje zemlje radi promjene riječnog toka itd.).

Prijenos hipotekarnog zaduženja

Članak 134

Hipoteke i druga stvarna zaduženja koja su upisana na zemljište, koje pojedinac uloži u komasacijski fond, u podjeli komasacijskog fonda se po službenoj dužnosti upisuju na novododijeljena zemljišta.

Odluka o novoj podjeli zemljišta

Članak 135

Najkasnije u roku od šest mjeseci po objavi elaborata o novoj podjeli zemljišta iz komasacijskog fonda Odjel za poljogospodarstvo, šumarstvo i vodogospodarstvo donosi odluku o novoj podjeli zemljišta. Prije izrade ove odluke Odjel za poljogospodarstvo mora dobiti potvrdu organa, ovlaštenog za vođenje zemljišnog katastra, da je elaborat o novoj podjeli zemljišta i komasacijskog fonda izrađen sukladno propisima o zemljišnom katastru i obavijestiti sudionike komasacije o njima fizički dodijeljenim zemljištima.

Sudionici komasacije moraju preuzeti zemljišta koja su im dodijeljena i pokazana, iz komasacijske mase, u posjed i za obradu, osim ako je u odluci o novoj podjeli zemljišta naveden posebni rok za preuzimanje a svoja dosadašnja zemljišta moraju prepustiti sudionicima komasacije, kojima su odlukom o novoj podjeli ova zemljišta dodijeljena.

Smatra se da je obavještenjem koje je dobio sudionik komasacije o fizičkom dodjeljivanju zemljišta ovo zemljište preuzeo u privremeni posjed, koji uživa privremenu zaštitu po pravilima zaštite posjeda po Zakonu o upravnom postupku.

Prigovor protiv odluke o podjeli zemljišta iz komasacijskog fonda ne zadržava izvršenje odluke.

Ako sudionici komasacije ne obrađuju zemljišta koja su im privremeno dodijeljena, nemaju pravo na nadoknadu zbog izostanka dohotka po toj osnovi.

Rješenje o raspodjeli komasacijske mase

Članak 136

Povjerenstvo donosi rješenje o raspodjeli komasacijske mase.

Dispozitiv rješenja o raspodjeli komasacijske mase sadrži:

1. ime, prezime i mjesto stanovanja, odnosno naziv i sjedište, svakog sudionika komasacije;
2. podatke o prestanku prava vlasništva na zemljištu, odnosno prava u pogledu raspolaganja i uporabe sudionika komasacije na zemljištu koje je uneseno u komasacijsku masu; obvezu o roku predaje zemljišta koje je uneseno u komasacijsku masu; obvezu o roku skidanja plodova i usjeva;
3. iznos umanjenja vrijednosti zemljišta unesenog u komasacijsku masu, nakon izdavanja zemljišta za zajedničke potrebe;
4. podatke o zemljištu (broj parcele, broj table potes – zvano mjesto, kultura, klasa, površina, procjena i vrijednost) koje sudionik komasacije dobije iz komasacijske mase i na koje stječe pravo vlasništva, odnosno pravo u pogledu raspolaganja, upravljanja i uporabe.

U obrazloženju po rješenju moraju biti izloženi elementi specifični za svakog sudionika komasacije.

Javni uvid u rješenje

Članak 137

Rješenje o raspodjeli komasacijske mase izlaže se na javni uvid u roku od 15 dana od dana završetka rada povjerenstva.

Dostava rješenja sudionicima komasacije

Članak 138

Posle isteka roka iz članka 131 ovoga zakona povjerenstvo dostavlja svakom sudioniku komasacije i drugoj stranci u postupku komasacije izvadak iz rješenja o raspodjeli komasacijske mase, koji obvezno sadrži dio dispozitiva koji se odnosi na sudionika komasacije o razlozima zbog kojih nije usvojena njegova primjedba, i uputu o pravnom lijeku.

Ako je u žalbenom postupku ustanovljeno da žalbi treba izaći u susret, može se promijeniti i onaj dio odluke koji je predmet presude a koji se ne odnosi na tužitelja.

Žalbeni postupak

Članak 139

Protiv rješenja o raspodjeli komasacijske mase sudionik komasacije može izjaviti žalbu Apelacijskom povjerenstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja izvotka iz rješenja o raspodjeli komasacijske mase.

Apelacijsko povjerenstvo je dužno donijeti odluku po prijemu žalbe iz prethodnog stavka ovoga članka, najkasnije u roku od 3 mjeseca.

Rješavajući po žalbi Apelacijsko povjerenstvo može posebno odlukom podijeliti zemljišta iz odluke članak 135 ovoga zakona na dva ili više dijelova i odvojiti u posebno razmatranje onaj dio

komasacijskog područja na koje se odnose uložene žalbe, a za ostali dio komasacijskog područja po novoj podjeli utvrditi pravomoćnost odluke.

Pravomoćnost rješenja

Članak 140

Rješenje o raspodjeli komasacijske mase izvršava se kada postane pravomoćno.

Sudionici komasacije postaju vlasnici zemljišta upisom u zemljišnu knjigu pravomoćne odluke o novoj podjeli zemljišta.

Posebno povjerenstvo za provođenje komasacija

Članak 141

Za provođenje ovoga zakona u dijelu koji se odnosi na Vladu Brčko distrikta, Vlada će oformiti posebno povjerenstvo.

Povjerenstvo iz stavka 1 ovoga članka brine se o zakonitom i učinkovitom provođenju postupka komasacije i vrši uvid u rad povjerenstva za provođenje komasacije.

Povjerenstvo za svoj rad odgovara gradonačelniku.

Obveze Vlade Brčko distrikta i Odjela poljogospodarstva

Članak 142

Postupak donošenja programa komasacije, sadržaj programa, sadržaj odluke o komasaciji, sadržaj glavnog projekta komasacije, postupak i rad povjerenstva za provođenje komasacije i njegovih podpovjerenstava i stručnih tijela, kao i donošenje načela komasacije utvrđuje gradonačelnik na prijedlog Odjela poljogospodarstva i Odjela ovlaštenog za zemljišni registar - katastar.

Sredstva za komasaciju

Članak 143

Sredstva za pokriće troškova komasacije osiguravaju:

- vlasnici zemljišta na komasacijskom području;
- Skupština iz proračuna;
- iz drugih izvora.

U slučaju primjene odredbi članka 108 ovoga zakona investitor infrastrukturnog objekta, koji gradnjom ovoga objekta uzrokuje usitnjavanje zemljišta, time i pogoršanje uvjeta za poljogospodarsku proizvodnju, snosi sve troškove komasacije na tim zemljištima.

Detaljniji propisi o izvođenju komasacija

Članak 144

Detaljnije propise o izvođenju komasacija donosi gradonačelnik na prijedlog Odjela za poljogospodarstvo u suglasnosti s Odjelom za javni registar - katastar.

4. MELIORACIJE I IZVOĐENJE RADOVA OD ZAJEDNIČKOG INTERESA NA POLJOGOSPODARSKOM ZEMLJIŠTU

Zaštita zemljišta i melioracije na njemu

Članak 145

Zaštita zemljišta i melioracije na njemu postižu se putem rada koji treba spriječiti degradaciju i onečišćenje poljogospodarskog zemljišta, prouzrokovane prirodnim pojavama ili ekonomskim i društvenim aktivnostima. Radovi koji se zahtijevaju radi zaštite zemljišta i melioracija, na razini Brčko distrikta pojedinih područja, ustanovljavaju se na bazi posebnih studija.

Brčko distrikt podržava rezultate radova na zaštiti zemljišta i na melioracijama, u okvirima granica odobrenog proračuna Brčko distrikta i Odjela za poljogospodarstvo.

Zaštita zemljišta agro i hidro melioracije su obvezni elementi planova Brčko distrikta.

Hidromelioracijske zajednice dugoročnim i godišnjim planovima određuju uvjete održavanja i zaštite zemljišta od poplava.

Koordinirano izvođenje radova od zajedničkog interesa uz uporabu poljogospodarskog zemljišta

Članak 146

Radi koordiniranog izvođenja radova od zajedničkog interesa za Brčko distrikt uz uporabu poljogospodarskog zemljišta ili radi zaštite poljogospodarskog zemljišta, izrađuju se generalni projekti:

- a. sukladno potrebama Odjela poljogospodarstva, šumarstva i vodogospodarstva Brčko distrikta;
- b. radi ostvarenja učinkovitih komunikacija;
- c. radi primjene europskih iskustava zasnovanih na izgradnji seoskih naselja;
- d. radi ostvarenja drugih ekonomskih i socijalnih projekata.

Projekti navedeni u prethodnom stavku, kao i izvršeni radovi na osnovi ovih projekata moraju biti zasnovani na odredbama planova razvoja lokalnih zajednica i generalnih urbanističkih planova.

Svaki od pojedinačnih projekata iz stavka jedan ovoga članka, na osnovi kojeg će uslijediti radovi uz uporabu poljogospodarskog zemljišta posebno ukoliko će ovim radovima nastati privremeno ili trajno pretvaranje poljogospodarskog zemljišta u nepoljogospodarsko zemljište ukoliko nije ovjeren od Odjela poljogospodarstva, šumarstva i vodogospodarstva, pravno je nevažeći i ne može poslužiti kao osnova za izvedbene projekte.

Agro i hidromelioracije na degradiranom i onečišćenom poljogospodarskom zemljištu

Članak 147

Zemljište koje je degradacijom i onečišćenjem izgubilo, potpuno ili djelomično, sposobnost proizvodnje bilja u poljogospodarstvu i šumarstvu, bit će posebno zaštićeno od dalje degradacije i onečišćenja i privedeno biljnoj proizvodnji, na osnovama posebnih projekata za melioracije u područjima s ovakvim zemljištem.

Grupe zemljišta pod melioracijama bit će preliminarno ustanovljenje od strane Odjela za poljogospodarstvo, na osnovi prijedloga, stručno dokumentiranih, lokalnih zajednica.

Konačni prijedlog meliorativnih područja, zajedno s izvedbenim projektom, planom financiranja i izvršenja, na osnovi zadatka dobivenog od Odjela za poljogospodarstvo, utvrđuje Odjel za poljogospodarstvo. Ovaj prijedlog treba biti zasnovan i verificiran na stručnim mišljenjima poljogospodarskih i šumarskih instituta, instituta za vode i instituta za zaštitu prirodnog okoliša (što se utvrđuje radnim zadatkom dobivenim od Odjela za poljogospodarstvo).

Obveznost udjela u melioracijama na zemljištu

Članak 148

Vlasnici zemljišta u područjima za melioracije na zemljištu iz članka 145 ovoga zakona, obvezni su staviti na raspolaganje svoje zemljište za aktivnosti melioracija, zadržavajući pravo vlasništva na zemljištu.

Odjel za javni registar – katastar utvrđuje točan plan područja za melioraciju. Ukoliko vlasnici pojedinih parcela nisu suglasni za izvršenje obveze iz stavka jedan ovoga članka konačnu odluku donijet će gradonačelnik po prijedlogu Odjela za javni registar.

Meliorativni zahvati od značaja Brčko distrikta

Članak 149

Radi kvalitetnog planiranja melioracija na zemljištu u Brčko distriktu i uspješnog poboljšanja degradiranog zemljišta u područjima za melioracije na zemljištu – biotehnički radovi i izgradnja nužne infrastrukture bit će izvedeni na račun Brčko distrikta, sukladno projektima iz članka 145 ovoga zakona.

Potrebna sredstva se mogu uvećati preko participacije i doprinosa u radu i gotovini svih zainteresiranih za ostvarenje ovih melioracija, posebno vlasnika zemljišta.

Ukoliko se dokaže da su izvjesna područja isključena iz proizvodnje u poljogospodarstvu i šumarstvu, u većem stupnju ili u potpunosti, usljed degradacije zemljišta ili onečišćenja preko djelatnosti fizičkih ili pravnih osoba Odjel za poljogospodarstvo pokreće zahtjev da vinovnici pokriju troškove koje zahtijevaju radovi za oporavak i poboljšanje kvalitete zemljišta.

Sustav osmatranja, procjene, prognoze i upozoravanja

Članak 150

Odjel poljogospodarstva će poduzimati sve potrebne mjere za razvoj sustava osmatranja, procjenu, prognoze i upozoravanje o stanju kvalitete poljogospodarskog i šumskog zemljišta, na osnovi sustava, informacija pohranjenih u ovlaštenom Odjelu poljogospodarstva. Ove informacije su dostupne svim zainteresiranim.

Savjetodavna služba Odjela poljogospodarstva predlagat će poljogospodarskim proizvođačima nužne mjere za zaštitu i poboljšanje kvalitete zemljišta, radi očuvanja i povećanja njegove rodnosti.

Melioracije

Članak 151

Melioracije po ovom zakonu jesu: odvodnjavanja, navodnjavanja i agromelioracije.

Odvodnjavanje

Članak 152

Odvodnjavanje obuhvaća mjere, objekte i uređaje za reguliranje i očuvanje vodnog režima zemljišta.

Navodnjavanje

Članak 153

Navodnjavanje obuhvaća mjere i uređaje za osiguranje vode, njenu distribuciju i uporabu s namjenom da se osigura biljkama optimalan vodni režim u zemljištu.

Sustav za navodnjavanje je sastavljen od kanala za odvodnju vode, dovodne mreže i opreme za navodnjavanje.

Vodni izvor, u ovom sustavu, je vodotok, podzemna voda i vodni zadrživači.

Kanal za dotjecanje vode skrbi vodom: crpka na vodnom izvoru, bunar ili objekt za otjecanje vode iz akumulacije.

Dovodnu mrežu čine:

- primarna mreža, s opremom koja joj pripada za dovod vode od vodnog izvora do područja navodnjavanja, uključujući hidrant;
- sekundarna mreža, s opremom koja joj pripada, za dovod vode od granice područja za navodnjavanje do pojedinačne parcele, uključujući hidrant;
- tercijarna mreža, s opremom koja joj pripada, za odvod vode po parcelama koje se navodnjavaju, odnosno na kojima se sprječava zamrzavanje.

Sustavi za navodnjavanje dijele se na:

- velike sustave za navodnjavanje, koji su namijenjeni većem broju korisnika, za zajedničku uporabu po rasporedu za navodnjavanje;
- male sustave za navodnjavanje, koji su namijenjeni za jednog ili više korisnika, koji uporabljavaju sustav za navodnjavanje neovisno jedan od drugog.

Odjel ovlašten za poljogospodarstvo, u suglasnosti s Odjelom za urbanizam propisuje mjere što se smatra velikim i malim sustavima za navodnjavanje.

Agromelioracije

Članak 154

Agromelioracije obuhvaćaju mjere koje poboljšavaju fizičke, kemijske i biološke osobine zemljišta (kalcifikacija zemljišta, planiranje parcela, gnojenje zemljišta, krčenje izraslog drveća i grmlja na zemljištu, pravljenje trasa, uređenje i slično), kao i mjere kojima se poboljšava pristup poljogospodarskom zemljištu.

Agromelioracije se dijele na intervencije koje:

- označavaju interveniranje u prostoru u smislu propisa, koji reguliraju uređivanje naselja i drugo interveniranje u prostoru a to su: pravljenje terasa, poboljšanje pristupa na poljogospodarsko zemljište;
- ne označavaju interveniranje u prostoru u smislu propisa koji reguliraju uređenje naselja i drugo interveniranje u prostoru a to su posebna kvalifikacija zemljišta, planiranje parcela, osigurano gnojenje, krčenje zaraslog drveća i grmlja na zemljištu.

Ako se agromelioracijom izvode radovi koji znače interveniranje u prostoru prema propisima o uređivanju, onda je za njih sukladno tim propisima, potrebno dobiti odgovarajuću dozvolu za interveniranje u prostoru.

Veliki i mali sustavi za navodnjavanje

Članak 155

Mjere vršenja melioracija mogu biti:

- odvodnjavanje i izgradnju velikih sustava za navodnjavanje mogu predložiti melioracijske zajednice ili pravne osobe, u ime vlasnika poljogospodarskih zemljišta s predviđenog melioracijskog područja;
- izgradnju malih sustava za navodnjavanje i agromelioracije mogu predložiti, pored osoba iz prethodne alineje ovoga članka, i pojedinačni vlasnici poljogospodarskih zemljišta koja bi se meliorirala.

Procedura za predlaganja iz članaka 154 i 155 ovoga zakona

Članak 156

Prijedlog za uvođenje isušivanja, za izgradnju velikog sustava za navodnjavanje ili za agromelioracije, iz članaka 154 i 155 ovoga zakona može se podnijeti ako se s melioracijom slažu vlasnici poljogospodarskih zemljišta koji imaju u posjedu više od 80% poljogospodarskih zemljišta na predviđenom melioracijskom području.

Prijedlogu za uvođenje melioracija iz stavka 1 ovoga članka potrebno je priložiti:

- granice melioracijskog područja;
- dokaz da je predložena melioracija predložena u prostornom planu Brčko distrikta;
- ocjenu očekivanih učinaka melioracije;
- popis vlasnika zemljišta, s podacima o površinama koje imaju u vlasništvu na predviđenom melioracijskom području i potpisane izjave vlasnika koji se slažu s uvođenjem melioracije;
- izvadak iz registra melioracijske zajednice;
- naziv predloženog investitora melioracije, koji mora biti pravna osoba i njenu suglasnost da preuzima prava, obveze i odgovornosti koje proizlaze iz investiranja melioracije i kasnijeg upravljanja melioracijskim sustavom;
- predloženo uređenje prava vlasništva nad melioracijskim objektima i uređajima po završetku melioracije;
- predračun troškova za izvođenje melioracijskih radova, s predviđenim izvorima osiguravanja sredstava.

Ako je na predviđenom melioracijskom području predviđena i komasacija, prijedlog za uvođenje postupka melioriranja mora sadržavati i dokumente utvrđene člancima 119 i 120 ovoga zakona i donošenje odluke o uvođenju komasacije, koje su uvjet za donošenje programa komasacije. U tom slučaju investitor melioracije i komasacije mora biti ista pravna osoba.

Prilozi uz prijedlog za melioracije, mali sustav za navodnjavanje

Članak 157

Ako se radi o malom sustavu za navodnjavanje ili agromelioraciji iz druge alineje stavka 2 članka 154 ovoga zakona prijedlogu za uvođenje melioracije potrebno je priložiti:

- granice melioracijskog područja;
- dokaz da predložena melioracija nije u suprotnosti s prostornim planskim aktom i prostornim izvršnim aktom;
- ocjenu očekivanih učinaka melioracije;
- izjavu vlasnika, odnosno suvlasnika zemljišta i suglasnost vlasnika, ako nije sam predlagač suglasnost suvlasnika za uvođenje melioracije, odnosno popis vlasnika zemljišta s podacima o površinama koje imaju u vlasništvu na predviđenom melioracijskom području i potpisane izjave vlasnika da se slažu s melioracijom;
- podatke o zemljištima na predviđenom melioracijskom području;
- predračun troškova za izvođenje melioracijskih radova, s predviđenim izvorima osiguranja sredstava.

U slučaju iz prethodnog stavka ovoga članka investitor melioracije je fizička osoba, vlasnik ili jedan od suvlasnika, ili njihova melioracijska zajednica, ili pravna osoba koju sami odrede.

Prijedlog Odjela poljogospodarstva za uvođenje melioracije

Članak 158

Ovlaštene osobe iz članka 77 ovoga zakona ulažu prijedlog za uvođenje melioracije Odjelu za poljogospodarstvo Vlade Brčko distrikta.

Odjel poljogospodarstva Vlade Brčko distrikta BiH uvodi melioraciju ako su ispunjeni uvjeti iz članka 156 i 157 ovoga zakona i obavješćuje Vladu Brčko distrikta da donese odluku o uvođenju melioracijskog postupka, ako je ona potrebna i ako su ispunjeni propisani uvjeti.

Odluka gradonačelnika za melioraciju

Članak 159

Melioracija iz članka 156 ovoga zakona uvodi se odlukom gradonačelnika Brčko distrikta na prijedlog Odjela za poljogospodarstvo, koja sadrži pored komponenata koje moraju imati u prostornom planu izvršni akt prema propisima o uređenju naselja i drugih intervencija u prostor još posebno:

- granice melioracijskog područja;
- predviđene melioracijske radove, kao i radove koje moraju izvesti vlasnici, zakupci ili drugi korisnici zemljišta na melioracijskom području, i rokovi za izvršenje tih radova;
- način financiranja melioracijskih radova;
- obveze i odgovornosti s obzirom na djelatnosti, uporabe i održavanje melioracijskih sustava po završenoj melioraciji;
- objekte i uređaje za koje će vlasnici, odnosno korisnici poljogospodarskih zemljišta, biti sami obvezni da ih redovito održavaju u upotrebnom stanju;
- vlasništvo melioracijskih sustava;
- osnove i mjere za određivanje i plaćanje troškova za redovite djelatnosti i održavanje melioracijskog sustava po konačnom uspostavljanju;
- predviđenu dinamiku melioracijskih radova po užim područjima.

Rješenje o uvođenju malog sustava za navodnjavanje

Članak 160

Melioracije iz članka 157 ovoga zakona, koje bi se izvodile na zemljištima jednog ili više vlasnika, uvode se rješenjem Vlade Brčko distrikta na prijedlog Odjela za poljogospodarstvo, u kojoj se posebno određuju:

- granice melioracijskog područja;
- predviđeni melioracijski radovi, kao i radovi koje moraju izvesti vlasnici, zakupci ili drugi korisnici zemljišta na melioracijskom području, i rokovi za izvršenje tih radova;
- način financiranja melioracijskih radova;
- obveze i odgovornosti s obzirom na djelatnosti, uporabe i održavanja melioracijskih sustava po završenoj melioraciji;
- objekte i uređaje za koje će vlasnici, odnosno korisnici poljogospodarskih zemljišta, biti sami odgovorni da ih redovito održavaju u uporabnom stanju;
- vlasništvo melioracijskih sustava;
- osnove i mjere za određivanje i plaćanje troškova za redovite djelatnosti i održavanje melioracijskog sustava po konačnom uspostavljanju;
- predviđenu dinamiku melioracijskih radova po užim područjima.

Nastupanje posljedica iz članka 125 ovoga zakona

Članak 161

Uvođenjem melioracijskog postupka nastupaju posljedice iz stavka 1 i stavka 2 članka 125 ovoga zakona, koje traju do završenih melioracija. Te posljedice prestaju ako ne počne izvođenje melioracijskih radova u roku od dvije godine po stupnju na snagu akta o uvođenju melioracije.

Organ koji odlučuje o uvođenju melioracije pobrinut će se i za ubilježavanje melioracije u zemljišnu knjigu i zemljišni katastar.

Osiguranje sredstava za melioraciju

Članak 162

Sredstva za izvođenje melioracije iz ovoga zakona osiguravaju:

- vlasnici poljogospodarskih zemljišta na melioracijskom području;
- Skupština iz proračuna distrikta Brčko i iz drugih izvora.

Sklapanje ugovora za melioracije

Članak 163

Za melioracijske radove ugovore sklapa investitor, kojeg odrede vlasnici poljogospodarskih zemljišta melioracijskog područja, ako se radi o melioraciji iz članaka 154 i 155 ovoga zakona ako se radi o melioracijskim sustavima iz članka 149 ovoga zakona investitora bira gradonačelnik na prijedlog Odjela za poljogospodarstvo.

Investitor ima, naspram vlasnika i korisnika poljogospodarskih zemljišta na melioracijskom području, pravo na obeštećenje, sukladno financijskim planom melioracije i u razmjeri s površinom njihovih zemljišta.

Vlasništvo nad meliorativnim sustavom

Članak 164

Melioracija se završava preuzimanjem sustava, sukladno propisima o građenju objekata.

Po završenoj melioraciji sustavi za odvodnjavanje i veliki sustavi za navodnjavanje do tercijarne mreže, osim vodotoka i vodogospodarskih objekata – vlasništvo su vlasnika zemljišta ili investitora melioracije ili Brčko distrikta, a mali sustavi za navodnjavanje, osim vodotoka i vodogospodarskih objekata vlasništvo su vlasnika zemljišta, na kojima su locirani, odnosno pravne osobe koju za to ovlaste sudionici melioracije.

Preuzimanje upravljanja meliorativnim sustavom

Članak 165

Po završenoj melioraciji sustave za odvodnjavanje i velike sustave za navodnjavanje preuzima na upravljanje, do tercijarne mreže, osim vodotoka i vodogospodarskih objekata, investitor ili druga pravna osoba. Te objekte i uređaje je potrebno redovito održavati i osigurati njihov nesmetan rad.

Ti objekti i uređaji ne mogu biti predmet izvršenja i moraju sve vrijeme očuvati svoju javnu svrhu i pravni režim uporabe i održavanja, koji odredi ovlašteni Odjel za poljogospodarstvo.

Upravljač sustavom za navodnjavanje određuje također i pravila za izuzimanje vode raspored navodnjavanja, koji je obavezan za vlasnike zemljišta, zakupce ili druge korisnike zemljišta.

Ako upravljač tim sustavom prestane postojati ili više ne želi obavljati tu funkciju, mora dati otkaz za svoju funkciju Odjelu ovlaštenom za poljogospodarstvo najkasnije šest mjeseci prije prestanka obavljanja te funkcije.

Odjel za poljogospodarstvo mora, odmah odrediti novog upravljača melioracijskim sustavom.

Obveze vlasnika poljogospodarskih zemljišta

Članak 166

Po završenoj melioraciji vlasnici poljogospodarskih zemljišta moraju se pobrinuti za redovitu djelatnost, uporabu i održavanje tercijarne mreže velikih melioracijskih sustava, za male sustave za navodnjavanje i za trajnost osobina zemljišta, postignutih agromelioracijom. Gradonačelnik može propisati mjere za održavanje sustava na imanjima poljogospodarstvenika i za održavanje trajnosti osobina poljogospodarskog zemljišta.

Upis meliorativnog sustava u katastar

Članak 167

Melioracijske sustave i uređaje potrebno je upisati u katastar melioracijskih objekata i uređaja, koji vodi Odjel za poljogospodarstvo, i koji je povezan s bazom podataka zemljišnog katastra.

Gradonačelnik na prijedlog Odjela za poljogospodarstvo propisat će sadržaj i način vođenja katastra melioracijskih sustava i uređaja u roku od šest mjeseci po stupnju na snagu ovoga zakona.

Pokriće troškova melioracijskog sustava

Članak 168

Sredstva za pokriće troškova za redovito funkcioniranje i održavanje sustava za odvodnjavanje i velikih sustava za navodnjavanje, do tercijarne mreže, osiguravaju vlasnici melioriranih zemljišta, u razmjeri s površinom melioriranih zemljišta.

Sredstva melioracijskog sustava

Članak 169

Program redovitog funkcioniranja i održavanja melioracijskih sustava i njihov financijski plan priprema upravlja sustavima a visinu obveza, za korisnike melioracijskog sustava, određuje gradonačelnik na prijedlog Odjela za poljogospodarstvo.

Na osnovi propisa iz stavka 1 ovoga članka i podataka o parcelama koje se nalaze u pojedinom melioracijskom području, za koje je ovlašteni Odjel poljogospodarstva, a koji prosljeđuje ovlaštenim Odjelu za javni registar, koji vodi zajedničku bazu podataka. Porezna uprava Brčko distrikta donosi odluku o visini troškova za redovito funkcioniranje i održavanje melioracijskih sustava, koji otpadaju na jednog korisnika sustava, odnosno vlasnika zemljišta. U pogledu postupka za naplatu, prikupljanje i ubiranje sredstava po ovom članku rabe se propisi koji uređuju postupak naplate, prikupljanja i ubiranja obveza iz poljogospodarstva, a u pogledu zateznih kamata, rabe se propisi koji uređuju kamatnu stopu zateznih kamata.

Sredstva za održavanje melioracijskih sustava uplaćuju se na jedinstveni račun Brčko distrikta.

Ako vlasnici daju poljogospodarska zemljišta u zakup, obaveznik za plaćanje troškova po ovom članku zakona je zakupac.

Osnivanje melioracijske zajednice

Članak 170

Vlasnici poljogospodarskih zemljišta na melioracijskom području, radi suradnje u predlaganju, izvođenju i funkcioniranju melioracije osnivaju, prije podnošenja zahtjeva za uvođenje melioracije, melioracijsku zajednicu kao zajednicu na osnovi ugovora ili kao pravna osoba.

Melioracijska zajednica usklađuje i zastupa interese melioracijskih sudionika u postupku uvođenja melioracije, upravljanja, funkcioniranja, uporabe i održavanja melioracijskih sustava i kod organizacije i načina obrađivanja melioriranih zemljišta.

Melioracijska zajednica se upisuje u registar melioracijskih zajednica, koji vodi Odjel poljogospodarstva.

Gradonačelnik na prijedlog Odjela za poljogospodarstvo propisuje sadržaj, način i postupak vođenja i upisa u registar melioracijskih zajednica.

Pravo uporabe zemljišta izvan melioracijskog područja

Članak 171

Ako se ne može riješiti otjecanje vode sa zemljišta ili dovođenje vode na zemljišta, na melioracijskom području, na nikakav drugi pogodniji ili racionalniji način, može se ustanoviti, odlukom u upravnom postupku, pravo otjecanja, odnosno dovođenja vode preko drugog zemljišta.

O ustanovljavanju službenog prava iz stavka 1 ovoga članka, u upravnom postupku, odluku donosi gradonačelnik na prijedlog Odjela za poljogospodarstvo. Protiv te odluke nema daljnjeg pravnog puta, a oštećeni može zahtijevati, u roku od 30 dana od dana uručivanja odluke, da ovlašteni redoviti sud odluči o potrebi izmjene namjene zemljišta tužitelja.

Detaljniji propisi za melioracijski sustav

Članak 172

Gradonačelnik na prijedlog Odjela za poljogospodarstvo, u suglasnosti s Odjelom za urbanizam propisuje, detaljnije propise o uvođenju, izvođenju, upravljanju funkcioniranju i održavanju melioracijskih sustava.

5. MEĐUSOBNA RAZMJENA POLJOGOSPODARSKOG ZEMLJIŠTA

Definicija

Članak 173

Pod međusobnom razmjenom poljogospodarskog zemljišta, u smislu ovoga zakona, podrazumijeva se zamjena između vlasnika, koja se izvodi u cilju racionalne uporabe poljogospodarskog zemljišta i ako vrijednost jednog zemljišta ne prelazi vrijednost drugog zemljišta za više od 50%.

Potvrđivanje akta razmjene

Članak 174

Akt međusobne razmjene iz članka 173 ovoga zakona potvrđuje ovlašteni organ Vlade Brčko distrikta.

Ako nisu ispunjeni uvjeti za međusobnu razmjenu zemljišta po ovom zakonu, izdavanje potvrde će biti odbijeno odlukom u upravnom postupku.

6. POSEBNE ODREDBE

Podatci o pravu vlasništva

Članak 175

Zemljište koje se unosi u komasacijsku masu zasniva se na podacima o pravu vlasništva i drugim stvarnim pravima sukladno stanju u zemljišnim, drugim javnim knjigama ili faktičnim stanjem. U slučaju da se faktičko nesporno stanje u pogledu prava vlasništva i drugih stvarnih prava ne slaže sa stanjem u zemljišnim i drugim javnim knjigama, zemljište će se uključiti u komasacijsku masu na osnovi faktičkog stanja. Prava trećih osoba na istom zemljištu ostaju nepromijenjena.

Sporove usljed neslaganja faktičnog i pravnog stanja rješava ovlašteni sud.

Ovi sporovi smatraju se žurnim.

Do pravomoćnosti presude o sporu iz stavka 3 ovoga članka kao sudionik komasacije smatrat će se faktični korisnik zemljišta.

Izmirenje obveza na nekretninama

Članak 176

Obveze u pogledu poreza i drugih daća koje se odnose na zemljište, zgrade i druge objekte, do dana predaje zemljišta drugom sudioniku komasacije, snosi raniji vlasnik, odnosno nositelj prava uporabe, upravljanja i raspolaganja, a obveze koje se odnose na zemljište, zgrade i druge objekte primljene u postupku komasacije od dana prijama zemljišta, zgrada i drugih objekata, odnosno od dana pravomoćnosti rješenja o naknadi snosi novi vlasnik, odnosno nositelj prava uporabe, upravljanja i raspolaganja.

Postupak komasacije je oslobođen plaćanja pristojbi

Članak 177

Za sve radnje u postupku komasacije, kao i radnje koje su u neposrednoj vezi s komasacijom, ne plaćaju se pristojbe.

Poslovi od općeg interesa

Članak 178

Poslovi od općeg interesa, pri izvođenju radova na zaštiti, uporabi i uređenju poljogospodarskog zemljišta, financiraju se iz sredstava proračuna Brčko distrikta i drugih sredstava utvrđenih zakonom.

Bliže uvjete i kriterije za dodjelu i uporabu sredstava proračuna Brčko distrikta utvrđuje Skupština Brčko distrikta na prijedlog gradonačelnika.

Dodjelu sredstava proračuna Brčko distrikta vrši Odjel za poljogospodarstvo na osnovi provedenog natječaja.

Neurošena sredstva u prethodnoj godini prenose se za iste namjene u iduću godinu.

Financiranje poslova od općeg interesa

Članak 179

Poslovi od općeg interesa financiraju se prema godišnjem programu izvođenja radova na zaštiti, uporabi i uređenju poljogospodarskog zemljišta.

Radovi na zaštiti, uporabi i uređenju poljogospodarskog zemljišta

Članak 180

Gradonačelnik na prijedlog Odjela za poljogospodarstvo uvjetuje natječajem izvođenje radova iz članka 12, točke 2, 3, 7, 8, 9 i 10 ovoga zakona, koji su utvrđeni godišnjim programom izvođenja radova na zaštiti, uporabi i uređenju poljogospodarskog zemljišta pravnoj ili fizičkoj osobi koja je upisana u registar za izvođenje radova koji se usvaja. O ustupljenim radovima zaključuje se ugovor.

Ugovor iz stavka 1 ovoga članka sadrži osobito: vrstu radova, rokove i dinamiku izvođenja radova, iznos potrebnih sredstava i dinamiku utrošenih sredstava za izvođenje radova, kao i odgovornosti u slučaju kašnjenja.

VIII. NADZOR

Vršenje inspekcijske kontrole

Članak 181

Inspekcijsku kontrolu nad primjenom ovoga zakona i propisa donesenih na osnovi ovoga zakona, vrše poljogospodarski inspektori Odjela za javnu sigurnost (isključiva, neprijenosna ovlaštenost).

Bez obzira na odredbe prethodnog stavka 1 ovoga članka – ostvarivanje odredbi ovoga zakona i propisa donesenih na njegovoj osnovi, koje se odnose na šume i šumsko zemljište, nadziru šumarski inspektori.

Gradonačelnik preko Odjela utvrđuje svojim aktima ovlaštenja i odgovornosti općinske poljogospodarske inspekcije, koja nadzire osobito:

1. da li se poljogospodarsko zemljište u općini rabi na najbolji način (članak 45 ovoga zakona);
2. zaštitu zemljišta od onečišćavanja štetnim materijama;
3. uporaba poljogospodarskog zemljišta u nepoljogospodarske svrhe, ako takva uporaba nije dozvoljena po ovom zakonu ili propisu izdanom na osnovi njega;
4. donošenje i provođenje programa zaštite poljogospodarskog zemljišta od erozije;
5. uporaba poljogospodarskog zemljišta za poljogospodarsku proizvodnju i privremeno preuzimanje neobrađivanog zemljišta;
6. provođenje zaštite usjeva i zasada na poljogospodarskom zemljištu, od poljskih šteta, mraza i požara;
7. provođenje odredbi o promjeni namjene poljogospodarskog zemljišta;
8. uporaba sredstava odobrenih za provođenje mjera osposobljavanja i uređenja poljogospodarskog zemljišta;
9. uporaba poljogospodarskog zemljišta u vlasništvu Brčko distrikta poduzimajući i druge mjere, odnosno obavljajući i druge radnje za koje je poljogospodarska inspekcija drugim zakonima i drugim propisima ovlaštena.

Ako poljogospodarski i šumarski inspektor (stavak 1, 2 i 3 ovoga članka) utvrdi da je povredom propisa počinjen prekršaj obvezan je da bez odlaganja podnese prekršajnu prijavu, radi pokretanja prekršajnog postupka.

Kontrolu izvršavanja geodetsko - tehničkih radova u postupku arondacije i komasacije vrši Odjel za javni registar – katastar.

Za poljogospodarskog inspektora iz stavka 1 ovoga članka može biti imenovana osoba koja pored općih uvjeta za rad u Brčko distriktu ispunjava i sljedeće uvjete: ima diplomu diplomiranog inženjera poljogospodarstva i najmanje tri godine radnog iskustva u poljogospodarskoj struci i položen stručni ispit.

Ovlasti i mjerodavnosti poljogospodarskog inspektora

Članak 182

Poljogospodarski inspektor ima, pored ovlasti koju posjeduje prema općim propisima Brčko distrikta koji uređuje inspekciju, i sljedeće ovlasti:

- kontroliranje zemljišta, poljogospodarskih objekata, poslovnih knjiga i dokumentacije vlasnika, zakupaca i drugih korisnika poljogospodarskih zemljišta, na koje se odnose odredbe ovog zakona, kontroliranje zemljišnog i melioracijskog katastra i registara, po ovom zakonu;
- kontroliranje ostvarenja odredbi ovoga zakona o plaćanju i uporabi naknada utvrđenih ovim zakonom;
- kontroliranje namjene objekata, čija gradnja je oslobođena plaćanja naknade;
- kontroliranje programa uređenja poljogospodarskih zemljišta i njihovo izvođenje;
- kontroliranje da li se u katastarskim općinama Brčko distrikta obrađuje poljogospodarsko zemljište sukladno propisima kao dobar gospodar uz predlaganje određenih mjera;
- kontroliranje izvršenja propisa o prometu, o zakupu i o pripremi, izvođenju, funkcioniranju i održavanju operacija uređenja poljogospodarskog zemljišta, kada za to nije ovlašten neki drugi organ.

Utvrđuju se sljedeće ovlasti poljogospodarskog inspektora:

- zabranjivanje uporabe poljogospodarskog zemljišta za neku drugu namjenu osim za poljogospodarsku proizvodnju, osim ako je, po zakonu ili propisu izdanom na osnovi zakona, dozvoljena uporaba poljogospodarskog zemljišta za druge svrhe i utvrđivanje obveze da poljogospodarsko zemljište bude vraćeno u prethodno stanje u određenom roku;
- zabranjivanje zagađivanja poljogospodarskog zemljišta pri njegovoj uporabi i određivanje da zemljište bude vraćeno u prethodno stanje o trošku onog tko je prouzrokovao onečišćenje;

- zabranjivanje uporabe objekta za neku drugu namjenu, koji je bio izgrađen na poljogospodarskom zemljištu uz oslobađanje plaćanja naknade zbog promjene namjene poljogospodarskog zemljišta, dok se ta promjena namjene ne uskladi s ovim zakonom;
- određivanje sanacije napuštenih iskopa pijeska i drugih kopova na poljogospodarskom zemljištu, kao i sanacije poljogospodarskog zemljišta privremeno rabljenog za druge namjene, sukladno propisima i konkretnim aktima;
- određivanje mjera za redovito funkcioniranje i održavanje melioracijskih objekata i uređaja i upis melioracijskih područja u katastar;
- nalaganje vlasniku, zakupcu ili drugom korisniku poljogospodarskog zemljišta da uloži prijedlog za usklađivanje stvarnog stanja poljogospodarskog zemljišta sa stanjem u zemljišnom katastru;
- nalaganje vlasniku, zakupcu odnosno drugom korisniku poljogospodarskog zemljišta da se upiše u registar po ovom zakonu;
- zadržavanje izvršenja nezakonitih radnji;
- određivanje mjera za sprječavanje štete u nužnim slučajevima, kad bi inače nastala šteta po opći interes.

Zadatci poljogospodarske inspekcije

Članak 183

U izvršavanju inspekcijske kontrole nad primjenom ovoga zakona inspektor poljogospodarstva ostvaruje suradnju s inspektorom urbanizma i dužan je vršiti:

1. kontrolu da li korisnici poljogospodarskog zemljišta isto redovito ili racionalno obrađuju;
2. kontrolu da li se obradivo poljogospodarsko zemljište I., II., III., IV. i V. katastarske klase rabi u nepoljogospodarske svrhe;
3. kontrolu u cilju utvrđivanja da li je za eksploataciju mineralnih sirovina i odlaganje jalovine, pepela, šljake, i drugih opasnih i štetnih materija na poljogospodarskom zemljištu, kao i izgradnju ribnjaka na obradivom poljogospodarskom zemljištu dobivena suglasnost Odjela poljogospodarstva, odnosno: za eksploataciju gline, za izradu raznih vrsta opeke, zasnivanje rasadničke proizvodnje šumskog bilja i izgradnju privremenih objekata – odobrenje ovlaštenog Odjela Brčko distrikta;
4. kontrolu da li se radovi na rekultivaciji poljogospodarskog zemljišta vrše po projektu o rekultivaciji, odnosno po odobrenje Odjela za poljogospodarstvo;
5. utvrđivanje da li je poljogospodarsko zemljište koje se privremeno rabilo u nepoljogospodarske svrhe, nakon ovakvog uporabe, tehnički, kemijski i biološki rekultivirano radi privođenja prvobitnoj namjeni u predviđenom roku;
6. kontrolu u cilju utvrđivanja dozvoljenih količina opasnih i štetnih materija u poljogospodarskom zemljištu i vodi za navodnjavanje;
7. kontrolu da li se građevinsko zemljište pogodno za poljogospodarsku proizvodnju, do njegovog privođenja namjeni, rabi sukladno ovom zakonu;
8. kontrolu u cilju utvrđivanja da li organizacija – ustanova koja vrši kontrolu plodnosti poljogospodarskog zemljišta ima ovlast Vlade Brčko distrikta na prijedlog Odjela;
9. kontrolu u cilju utvrđivanja da li se vrši sustavna kontrola plodnosti zemljišta;
10. kontrolu da li se poljogospodarsko zemljište i zemljište koje je proglašeno građevinskim do privođenja planiranoj namjeni rabi za poljogospodarsku proizvodnju;
11. vrši kontrolu mjera koje poduzima Brčko distrikt radi povećanja površina obradivog poljogospodarskog zemljišta, i zaštite i unapređivanja poljogospodarstva;
12. kontrolu da li se vrši usitnjavanje parcela na zemljištu uređenom komasacijom;
13. kontrolu da li je donijet godišnji program uporabe sustava za navodnjavanje;

14. kontrolu da li poduzeće vrši redovito održavanje sustava za navodnjavanje i kontrolira kvalitetu vode za navodnjavanje na sadržaj opasnih i štetnih materija;
15. kontrolu kvalitete gnojiva i oplemenjivača zemljišta, u proizvodnji i prometu;
16. kontrolira da li korisnik poljogospodarskog zemljišta u vlasništvu Brčko distrikta vodi propisanu evidenciju;
17. vrši inspekcijsku kontrolu nad provođenjem ostalih odredaba ovoga zakona;
18. obustavi izvršenje nezakonitih radnji;
19. da u žurnim slučajevima, u kojima bi nastupila šteta po opći interes, naredi mjere za sprječavanje štete.

U vršenju poslova iz stavka 1 ovoga članka inspektor je dužan:

1. utvrditi da li se poljogospodarsko zemljište koje je proglašeno građevinskim rabi za poljogospodarsku proizvodnju do privođenja planiranoj namjeni, na osnovama članka 6;
2. zabraniti uporabu obradivog poljogospodarskog zemljišta od I. do V. katastarske klase u nepoljogospodarske svrhe, na osnovama članka 23 stavci 1 i 2;
3. zabraniti promjenu namjene poljogospodarskog zemljišta VII. i VIII. katastarske klase, ukoliko korisnik ne posjeduje urbanističku suglasnost;
4. zabraniti zahvate na poljogospodarskom zemljištu koji nemaju trajni karakter ukoliko za te zahvate nije izdano odobrenje ovlaštenog Odjela Brčko distrikta, na osnovama članka 24;
5. narediti izvođenje hidrotehničkih radova kojim će se uspostaviti prvobitni vodni režim u zemljištu, na osnovama članka 24;
6. utvrditi da li je urbanistička suglasnost iz točke 2 ovoga stavka i članka izdana na osnovi posebnog projekta investitora i posebne suglasnosti Odjela poljogospodarstva, na osnovama članka 24 stavci 3 i 5;
7. zabraniti odlaganje na poljogospodarskom zemljištu bilo koje vrste opasnih otpadaka bez posebne suglasnosti Odjela za poljogospodarstvo, na osnovama članka 24 stavci 4 i 6;
8. zabraniti uporabu poljogospodarskog zemljišta za izgradnju ribnjaka, ukoliko investitor ne posjeduje odobrenje ovlaštenog Odjela za prostorno uređenje i ukoliko za ovo odobrenje nije izdana suglasnost Odjela za poljogospodarstvo, na osnovama članka 24;
9. narediti izvođenje rekultivacije poljogospodarskog zemljišta sukladno projektom, odnosno osposobljavanje zemljišta za poljogospodarsku proizvodnju sukladno odobrenju Odjela za poljogospodarstvo na osnovama članka 24;
10. odrediti rok za plaćanje naknade, utvrđene na osnovama članka 27 koji ne može biti kraći od 30 ni dulji od 90 dana i zabraniti daljnju gradnju objekta na poljogospodarskom zemljištu ako nije plaćena naknade u ostavljenom roku i obavijestiti ovlašteni inspekcijski organ radi rušenja objekta;
11. zabraniti ispuštanje i odlaganje štetnih materija, na osnovama članka 33;
12. zabraniti proizvodnju poljogospodarskog bilja, odnosno ograničiti proizvodnju određenog bilja i uporabu vode za navodnjavanje, ako rezultati analize iz članka 34 pokažu da je to nužno;
13. narediti dekontaminaciju i saniranje poljogospodarskog zemljišta, sukladno članku 35;
14. zabraniti uporabu sustava za navodnjavanje ako se isto vrši suprotno godišnjem programu uporabe sustava;
15. zabraniti nomadsku ispašu na poljogospodarskom zemljištu;
16. zabraniti uporabu gnojiva i oplemenjivača zemljišta ukoliko analizom utvrdi da mogu narušiti kemijska i biološka svojstva poljogospodarskog zemljišta.

IX. KAZNE NE ODREDBE

Novčane kazne za prekršaje

Članak 184

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako promjeni namjenu poljogospodarskog zemljišta VII. i VIII. katastarske klase bez dobivene poljogospodarske suglasnosti (članak 23 stavak 4);
2. ako vrši nedozvoljenu eksploataciju mineralnih sirovina i gline, odlaganja na poljogospodarskom zemljištu raznih materija i nedozvoljenu uporabu zemljišta u druge svrhe (članak 24 stavci 1 i 3);
3. ako naruši vodni režim u zemljištu zahvatima koji nemaju trajni karakter (članak 24 stavak 2);
4. ako vrši na poljogospodarskom zemljištu nedozvoljena odlaganja materijala, uništavanje spaljivanjem ili zakopavanje opasnih otpadaka (članak 24 stavak 4);
5. ukoliko ne izvrši rekultivaciju poljogospodarskog zemljišta (članak 24 stavci 3 i 9);
6. ako započne izgradnju ribnjaka bez dobivene suglasnosti i posebne suglasnosti Odjela poljogospodarstva (članak 24 stavak 8);
7. ako započne izgradnju na poljogospodarskom zemljištu bez dobivene dozvole za izgradnju i plaćene naknade zbog promjene namjene poljogospodarskog zemljišta (članak 29 stavak 1 i članak 30 stavak 1);
8. ako vrši ispuštanje i odlaganje opasnih i štetnih materija na poljogospodarskom zemljištu i u kanalima za navodnjavanje (članak 33 stavak 1);
9. ako vrši nepravilnu uporabu mineralnih i organskih gnojiva i sredstava za zaštitu bilja (članak 33 stavak 2);
10. ako izazove kontaminaciju poljogospodarskog zemljišta (članak 35 stavak 2);
11. ako ometa druge pri iskorištavanju poljoprivrednih zemljišta, dobivenih na osnovi odluke o novoj podjeli poljogospodarskih zemljišta iz komasacijskog fonda (članak 135 stavak 2);
12. ako ne izvrši predviđene melioracijske radove, odnosno radove održavanja na melioracijskim sustavima (članci 159, 160, 165 i 166);
13. ako ne izradi program i finansijski plan za redovito funkcioniranje i održavanje melioracijskih sustava, odnosno ako ih ne održava (članak 164 stavak 1 članak 166 i članak 169 stavak 1);
14. ako ometa druge u uporabi meliorativnih sustava na drugi način postupa suprotno pravilima – rasporedom navodnjavanja (članak 165 stavak 2);
15. ako ne dozvoli poljogospodarskom inspektor da izvršava ovlasti iz članka 182 stavak 1;
16. Novčanom kaznom u iznosu 1.000 do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka 1 ovoga članka pojedinac koji samostalno obavlja djelatnost sredstvima u privatnom vlasništvu;
17. Za prekršaj iz stavka 1 ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 200 do 1.500 KM.

Prekršaji osoba u Odjelu ovlaštenom za izdavanje odobrenja

Članak 185

Novčanom kaznom u iznosu od 150 do 1.500 KM kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u organu ovlaštenim za izdavanje odobrenja za izgradnju objekata ili izvođenja radova, odnosno izdavanja rješenja (kojima se omogućuje uporaba obradivog zemljišta u nepoljogospodarske svrhe i zahvati na poljogospodarskom zemljištu koji nemaju trajni karakter), na osnovama članka 23 i članka 24, ako izda odobrenje bez dokaza o plaćenoj naknadi iz članka 27 zakona i ukoliko ne usmjeri dobivena sredstva naknade na osnovama članka 31 zakona.

Kazne

Članak 186

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba (korisnik i vlasnik obradivog zemljišta) ako ne vrši obveznu sustavnu kontrolu plodnosti zemljišta (članak 36 stavci 1 i 2);

Za prekršaj iz članka 36 stavci 1 i 2 ovoga zakona kaznit će se i fizička osoba (korisnik i vlasnik obradivog zemljišta) novčanom kaznom u iznosu od 100 do 1.000 KM.

Prekršaji

Članak 187

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj voditelj Odjela poljogospodarstva:

1. ako ne utvrdi program zaštite poljogospodarskog zemljišta od erozija (članak 38 stavak 1);
2. ako ne provodi propisane protuerozijske mjere (članak 38 stavak 1);
3. ako ne propiše mjere za suzbijanje poljskih šteta (članak 42 stavak 1);
4. ako ne poduzme mjere privremenog preuzimanja neobrađivanog zemljišta (članak 49 stavak 1);
5. ako ne uredi pitanja zaštite usjeva i zasada na poljogospodarskom zemljištu od poljskih šteta, mraza i požara (članak 54 stavak 1).

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Donošenje novog zakona o inventariranju zemljišnih resursa

Članak 188

Zadužuje se Odjel poljogospodarstva da u roku od dvije godine od stupanja na snagu ovoga zakona u suradnji s Odjelom za javni registar ponudi na usvajanje posebni zakon o inventariranju zemljišnih resursa u Brčko distriktu s utvrđenim novim kategorijama uporabe poljogospodarskog zemljišta za sve poljogospodarske parcele u Brčko distriktu.

Do donošenja i stupanja na snagu zakona iz stavka 1 ovoga članka ne može se vršiti, ni po kojoj osnovi izmjena postojećih kategorija uporabe poljogospodarskog zemljišta.

Poljogospodarska inspekcija Brčko distrikta izvršit će reviziju uz angažiranje stručne institucije koju ovlasti gradonačelnik na prijedlog Odjela svih izmjena postojećih kategorija uporabe poljogospodarskog zemljišta izvršenih nakon stupanja na snagu Zakona o poljogospodarskom zemljištu.

Mijenjanje postojećih kategorija uporabe poljogospodarskog zemljišta nakon stupanja na snagu zakona iz članka 188 ovoga zakona

Članak 189

Nakon stupanja na snagu zakona iz članka 188 stavak 1 ovoga zakona – mijenjanje postojećih kategorija uporabe poljogospodarskog zemljišta pravnih i fizičkih osoba u ostale kategorije može se obaviti samo uz odobrenje Odjela poljogospodarstva, na prijedlog specijaliziranog tijela, koje imenuje gradonačelnik na prijedlog Odjela za poljogospodarstvo, samo u idućim slučajevima:

- a. obradivo zemljište u brdovitim oblastima može se pretvoriti u vinograde i plantažne voćnjake;
- b. obradivo zemljište na zemljištu može se pretvoriti u vinograde i voćnjake;
- c. zemljište evidentirano kao obradivo, koje leži na strmim brdovitim terenima a koje je pogođeno površinskom i dubinskom erozijom, aktivnim ili polustabilnim klizištima koja se

ne mogu poboljšati, te se zemljište ne može uporabiti obradom, može se pretvoriti u livade i pašnjake;

- d. obradivo zemljište koje leži pored korita rijeka, koje se ne može unosno iskoristiti u druge poljogospodarske svrhe može se pretvoriti u ribnjake;
- e. obradivo zemljište u ravničarskim oblastima, VI. do VIII. katastarske klase, nužno za zaokruživanje kompleksa plantažnih voćnjaka, može se pretvoriti u plantažne voćnjake, na zemljištu koje se ne može iskoristiti za intenzivnu ratarsku proizvodnju i proizvodnju stočne hrane.

Dozvoljava se ili omogućava pretvaranje poljogospodarskog zemljišta u šumsko kada nije racionalno rabiti određeno zemljište za poljogospodarstvo, na prijedlog specijaliziranog tijela iz stavka 1 ovoga članka.

Promjene uporabe kategorije obradivog zemljišta

Članak 190

Promjene kategorija uporabe obradivog zemljišta, koje rabe pravne osobe, kategorija koje nisu spomenute u članku 189 – livade, pašnjaci, voćnjaci, vinogradi, moguće je vršiti samo na osnovi odobrenja Odjela za poljogospodarstvo.

Ugovori o pravnom prometu

Članak 191

Ugovori o pravnom prometu i zakupu poljogospodarskog zemljišta, sklopljeni i propisno ovjereni prije stupanja na snagu ovoga zakona, upisuju se u zemljišnu knjigu prema prethodnom zakonu. Za njihov raskid uporabit će se odredbe ovoga zakona.

Nadoknade zbog promjene namjene poljogospodarskog zemljišta

Članak 192

Postupci za utvrđivanje naknade zbog promjene namjene poljogospodarskih zemljišta i šuma koji su u tijeku, bit će završeni na osnovama do sada važećeg Zakona o poljogospodarskom zemljištu.

Propisi o količinama štetnih i opasnih materija

Članak 193

Gradonačelnik na prijedlog Odjela poljogospodarstva uz prethodno pribavljeno mišljenje Odjela za zdravstvo, donijet će propise o dozvoljenim količinama štetnih i opasnih materija u zemljištu i o metodama njihovog ispitivanja u roku od šest mjeseci od dana usvajanja ovoga zakona.

Privremena ovlaštenost Brčko distrikta

Članak 194

Do donošenja urbanističkog plana Brčko distrikta, odnosno prostornog plana s detaljnom razradom, odluku o promjeni namjene obradivog poljogospodarskog zemljišta donosi Skupština Brčko distrikta na prijedlog gradonačelnika, odnosno Odjela za poljogospodarstvo.

Rok za donošenje podzakonskih akata

Članak 195

Podzakonski akti, predviđeni ovim zakonom, donijet će se u roku od jedne godine nakon stupanja ovoga zakona.

Prestanak važenja dosadašnjeg zakona

Članak 196

Danom stupanja na snagu ovoga zakona prestaje važiti Zakon o poljogospodarskom zemljištu ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 13/97 i "Službeni list FBiH" br. 2/98) i Zakon o komasaciji ("Službeni list SR BiH" br. 24/85).

Stupanje zakona na snagu

Članak 197

Ovaj zakon stupa na snagu 8. (osmog) dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Brčko distrikta BiH".

Б о с н а и Х е р ц е г о в и н а
БРЧКО ДИСТРИКТ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
СКУПШТИНА БРЧКО ДИСТРИКТА

B o s n a i H e r c e g o v i n a
BRČKO DISTRIKT
BOSNE I HERCEGOVINE
SKUPŠTINA BRČKO DISTRIKTA

Broj: 0-02-022-238/04
Brčko, 22. srpanj 2004. godine

PREDSJEDNIK
SKUPŠTINE BRČKO DISTRIKTA

Mirsad Đapo, dipl. pravnik

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.